

Tillæg til §12 godkendelse

**Risbækgaard
Risbækvej 5
4791 Borre**

Matr. nr. 8a Ny Borre By, Borre

Sags nr. 2014/35137
Dato 12. maj 2016
Sagsbehandler: Ulla Holmberg Olesen

Stamoplysninger

Virksomhedens navn:	Risbækgård
Virksomhedens placering	Risbækvej 5, 4791 Borre
Virksomhedens art	Landbrug med slagtesvinebesætning.
Virksomhedsejer	Risbækgård ApS v/ Bjerke Jensen
Matr. Nr.	8a.
Ejerlav	Ny Borre By, Borre
CVR nr.	30496647
Ejendomsnummer	3900005254
CHR nr.	80796
Godkendelsesdato	12. maj 2016
Tilsynsmyndighed	Vordingborg Kommune

Resume

Gråkær Miljøcenter har på vegne af Risbækgård ApS ansøgt om tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse efter husdyrlovens¹ § 12.

Tillægget omfatter godkendelse til en udvidelse af produktionen fra 13.000 slagtesvin fra 30-102 kg svarende til 309,53 DE (efter de nye beregninger) til en samlet produktion på 21.500 slagtesvin fra 30-110 kg svarende til 588,22 DE

Der er til ejendommen 87,84 ha, hvoraf størstedelen er beliggende i nitratklasse 1. Der etableres 3 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige, og alle krav til udvaskning af både nitrat og fosfor overholdes.

Al gylle, såvel i de eksisterende stalde som de nye, bliver behandlet i et forsøringsanlæg for at reducere afdampningen fra stalde og gyllebeholdere.

De eksisterende stalde ændres ikke. Det nye staldanlæg vil blive etableret i forlængelse af det eksisterende. Der opføres i alt yderligere 2.500 m² stald, en gyllebeholder på 4.000 m³ samt to kornsiloeer.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca.690 m fra nærmeste landsby - Magleby

Da der ikke er et tilstrækkeligt udspretningsareal til ejendommen, skal der findes aftalearealer til udspretning af husdyrgødningen. Hvis aftalearealerne er sårbare skal de godkendes efter husdyrlovens § 16. Ansøgninger om godkendelser af arealer efter § 16 indsendes senere.

Projektet omfatter også en ansøgning om ny udkørsel til Risbækvej. Vordingborg Kommune afd. for Trafik og Park har meddelt tilladelse til dette. Der skal desuden søges om byggetilladelse til stalde mv.

For at sikre, at udvidelsen kan foregå uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, er der i godkendelsen fastsat vilkår for, at

¹ LBK nr. 1486 af 04/12/2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

virksomheden skal anvende Bedst Anvendelig Teknologi (BAT).

Der er også fastsat vilkår så virksomhedens påvirkning af omgivelserne reduceres acceptabelt niveau jf. lovgivningen.

På grundlag af de foreliggende oplysninger meddeler Vordingborg Kommune en godkendelse i henhold til § 12 til husdyrbruget på en række nærmere vilkår.

1. Indholdsfortegnelse

Stamoplysninger	1
Resume	2
1. Indholdsfortegnelse	4
2. Generelle forhold	6
3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	9
4. Husdyrhold og staldindretning	12
4.1 Husdyrholdets størrelse og sammensætning	12
4.2 Staldindretning	13
4.3 Ventilation	13
4.4 Energiforbrug	14
4.5 Vandforbrug	15
4.6 Diesel og spildolie	15
4.7 Spildevand	16
4.8 Affald og kemikalier	17
4.9 Foder	17
4.10 Driftsforstyrrelser og uheld	18
5. Gødningstyper, opbevaring og håndtering	19
5.1 Udspretningsarealer	21
5.2 Nitrat til overfladevand - Hjelm- og Fakse Bugt	22
5.3 Fosfor	26
6. Forurening og gener fra husdyrbruget	27
6.1 Lugt	27
6.2 Støj	29
6.3 Transport	30
6.4 Lys	31
6.5 Ammoniak	32
6.6 Skadedyr	32
6.7 Støv	33
7. Påvirkning fra arealerne og anlægget	33
7.3 Beskyttede naturtyper, herunder Natura 2000 og bilag IV arter	35
7.6 Nitrat til grundvand	37
8. Bedste Anvendelige Teknik	37
8.1 Staldsystemer	39
8.2 Ressourcer	39
8.3 Gødningsopbevaring	39
8.4 Udbringning af husdyrgødning	39
9. Husdyrbrugets ophør	41
10. Vilkår fra eksisterende godkendelse som ophæves	41
Bilag 1 Situationsplan over ejendommen	47
Bilag 1A Oversigt over ind- og udkørsel efter udvidelsen	49
Bilag 2 Beplantningsplan	50
Bilag 3 Nitratklasser på udspretningsarealerne	51
Bilag 4 Fosforklasser på udspretningsarealerne	52
Bilag 5 Grundvand	53
Bilag 6 Oplande der afledes til fra markerne	54
Bilag 7 Natura 2000	55
Bilag 8 Vandløb	56

Bilag 9	Beregning af omkostninger ved sorte tage	57
Bilag 10	Gældende vilkår	58

2. Generelle forhold

Vordingborg Kommune modtog den 18. december 2014 en ansøgning om miljøgodkendelse til udvidelse af produktionen på husdyrbruget, forlængelse af eksisterende stalde samt opførelse af en ny gyllebeholder. Ejendommens fremtidige indretning er vist på situationsplanen i bilag 1.

Ansøgningen er efterfølgende revideret ved nye ansøgningskemaer, senest den 08.03.2016.

Endvidere er der løbende tilgået kommunen supplerende oplysninger fra ansøger og konsulent. Med denne miljøgodkendelse har Vordingborg Kommune godkendt husdyrbrugets anlæg og produktion.

Godkendelsen meddeles efter § 12, stk. 32 i Husdyrloven², idet Vordingborg Kommune vurderer:

- At der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).
- At husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- At anlæg og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen, i godkendelsen

Bedriften skal ud over miljøgodkendelsen også overholde gældende love og bekendtgørelser for landbrug. Det gælder også selvom lovgivningen er skærpet i forhold til godkendelsen.

Ud over denne godkendelse er landbruget tidligere godkendt efter husdyrlovens § 12 den 13.11.2007. Der er desuden tilføjet vilkår for driften fra Natur og Miljøklagenævnet.

Den tidligere godkendelse er stadig gældende og IKKE implementeret i tillægget. Der er dog lavet en samlet vilkårsliste som indeholder vilkår fra alle godkendelser samt fra Natur og Miljøklagenævnets afgørelser. Vilkarliste ses i bilag 2.

Høring

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Vordingborg Kommunes hjemmeside den 28. januar 2015 til og med den 25. februar 2015. Desuden er der i Sydsjællands Tidende den 21.01.2015 gjort opmærksom på ansøgningen. Offentligheden har derfor haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når denne foreligger.

Følgende er fremkommet med forslag og ideer:

1. Annie og Igor Svendsen, Østerborgvej 4, 4791 Borre
2. Lisbeth Ploug Andersen og Hans-Henrik Ejsing Clausen, Østerborgvej 1, 4791 Borre
3. Henrik Bjørnsten og Lykke Egalia Lykkesteen, Klintholm Havnevej 28, 4791 Borre
4. Dan Thygesen, Risbækvej 2, 4791 Borre
5. Johnny Johansen, Bøgebjergvej 25, 4791 Borre
6. Fam Moosmann, Bøgebjergvej 21, 4791 Borre
7. Niels Carl Jensen, Risbækvej 3, 4791 Borre

² LBK nr. 868 af 03/07/2015 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

8. Østmøn Naturforening v/ Margareta Dahlstrøm og Hans Sattrup

Følgende har ønsket udkast til miljøgodkendelse fremsendt:

1. Sønderjysk Miljørådgivning, C/O Knud Damgaard Christensen, kdc@sjmr.dk
2. Sømarke Vandværk, V/ Niels-Henrik Rosenkrantz, Liselundvej 55 C, 4791 Borre

Forslaget til miljøgodkendelsen er sendt i 6 ugers høring fra torsdag den 31. mart til torsdag den 12. maj kl 15. Der er indkommet bemærkninger til forslaget fra

1. Østmøn Naturforening v/ Margareta Dahlstrøm
2. Dan Thygesen, Risbækvej 2, 4791 Borre

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i miljøgodkendelsens vilkår.

Gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering meddelelsespligt og øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrloven. Øvrige tilladelser eller afgørelser efter anden lovgivning herunder Spildevandsbekendtgørelsen, Naturbeskyttelsesloven, Randzonenloven eller Byggeloven skal ansøges og behandles særskilt ved den relevante myndighed.

Hvis der foretages ændringer på landbrugsbedriften, skal Vordingborg Kommune orienteres. Kommunen foretager så en vurdering af om ændringerne, udløser et krav om tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemandsarealer) kan ske uden en godkendelse såfremt vi vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de allerede anvendte og arealerne afvander til samme kystopland. (Jf. § 15 i husdyrbekendtgørelsen)³.

Miljøgodkendelse giver 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 13.05.2024. Vi kan i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er gået 8 år, jf. § 40, stk. 2 i husdyrloven⁴. Bemærk at Vordingborg Kommune altid kan ændre vilkårene for bedriftens egenkontrol.

Hvis den meddelte godkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet. Afvigelse, der skyldes naturlige produktionsudsving betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10 år, tages op til revurdering jf. 17 i husdyrbekendtgørelsen¹. Den første revurdering skal altid foretages 8 år efter godkendelsen er meddelt. Altså i 2024.

Følgende sagsakter er indgået i sagen:

Ansøgning om miljøgodkendelse skema 64714 version 4

Andet supplerende materiale

Afgørelsen er sendt til

Ansøger, Risbækgård ApS v/ Allan og Bjerke Jensen, Klintevej 300, 4791 Borre.

³ Bekendtgørelse nr. 1283 af 08-12-2014 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

⁴ LBK miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 868 af 03/072015

Kopi af afgørelsen er sendt til:

Gråkjær A/S v/ Nina Gamby, Lundvej 24, 8700 Horsens, ng@graakjaer.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. K. dnvordingborg-sager@dn.dk
Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K. mst@mst.dk
Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
Friluftsrådet, v. Terkel Jakobsen, Nellikevej 4, 4930 Maribo, jakobsen.terkel@gmail.com
DOF Storstrøm v/Michael Thelander, vordingborg@dof.dk
Østmøn Naturforening, medlem@oestmoennaturforening.dk

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i husdyrloven. Ansøgningen vil tillige blive vurderet i forhold til habitatdirektivet⁴

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelse vil blive offentliggjort på Vordingborg Kommunes hjemmeside i 4 uger fra 13-05-2016 på www.hoering.vordingborg.dk. Afgørelsen vil blive fremsendt til klageberettigede organisationer og myndigheder.

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet via den digitale klageportal på www.nmkn.dk i en periode på 4 uger efter den er offentliggjort på kommunens hjemmeside. Klagefristen er altså den 10. juni 2016 senest kl. 23.59

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Udnyttelse af anmeldelsen på trods af klage

Husdyrbruget vil kunne udnytte godkendelsen i den tid Natur- og Miljøklagenævnet behandler en eventuel klage, medmindre nævnet bestemmer andet.

Eventuelle klager har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes inden klagefristens udløb, eller mens en eventuel klage behandles af Natur- og Miljøklagenævnet, sker det på ansøgers egen regning og risiko.

Civilt søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål jf. husdyrlovens § 90 være anlagt senest 6 måneder efter, afgørelsen er meddelt.

⁴ Bekendtgørelse nr. 408 af 01.05.07 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.

Klageberettiget

Klageberettiget er ansøger, diverse organisationer samt enhver, som har væsentlig individuel interesse i sagen. Se evt. husdyrloven

Med venlig hilsen

Ulla Holmberg Olesen

Vilkår

- 2.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsskema 64714, version 4 og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Ejendommen Risbækvej 5, 4791 Borre, ligger på Høje Møn, på den østlige side af Borrelavningen, der er en markant nord-sydgående dal og tidligere fjordarm med en meget kompleks historie som tunneldal og smeltevandsdal. Risbækvej 5 ligger ca. 13 meter over havet (moh) på et let kuperet, mod vest jævnt skrånende terræn ned mod Sømosen.

Området fremstår opdyrket og landbrugsmæssigt forholdsvis intensivt udnyttet. Langs Risbækvej ligger en gruppe af blokudskiftede gårde langs østsiden af den sydligste del af Sømosen. De fleste af de oprindelige gårde har i dag solgt jorden fra, og de oprindelige ejendomsskel er efterhånden stort set opløst, så mønsteret i landskabet er svært genkendeligt. Den dyrkede flade brydes hovedsageligt af bevoksningerne i haverne omkring gårdene, af enkelte nye læhegnsplantninger og af pilebeplantninger på de lavest liggende marker.

Opløsningen af de oprindelige ejendomsstrukturer har ændret landskabet fra et varieret middelskala landskab til et landskab med et større skalaforhold, uden at det dog kan karakteriseres som et storskala landskab.

Et bærende landskabskaraktertræk er stadig oplevelsen af at befinde sig på kanten af den markante dal, som Borrelavningen udgør, mens landskabet mod Magleby Kirke og Høje Møn rejser sig mod øst.

Ejendommen er beliggende i et område, der i kommuneplanen er udpeget til Jordbrugs- og beskyttelsesområde, Geologisk interesseområde og som ligger inden for Magleby Kirkes kirkeomgivers fjernvirkning.

Det betyder, at området efter Vordingborg Kommunes kommuneplan 2013-2025 kan karakteriseres som et område med særlige landskabs- og naturværdier. En følge af det betyder at der også er særlige muligheder for friluftslivet. Samtidig er der dog tale om et område med landbrugsarealer i almindelig drift. Derfor er arealerne som landzonen generelt forbeholdt jordbrugserhvervet. Udpeg-

ningen af jordbrugs- og beskyttelsesområder supplerer i planlægning og administration den beskyttelse af landskab og natur, der er gennemført ved fredning.

Den aktuelle lokalitet indeholder, hverken mange eller specielt vigtige forekomster af beskyttet natur.

Her er det i stedet de store landskabstræk, det geologiske udtryk, der er det bærende element. Det vigtige for oplevelsen af netop dette landskab er de store kig på tværs af Sømosen fra/til Høje Møn. I denne sammenhæng opleves driftsbygningerne på Risbækvej set op imod Høje Møn mod øst primært fra den nord-sydgående Bøgebjergvej, der langs dalbunden forbinder Ny Borre og Søndre Landevej, og fra den ligeledes nord-sydgående Klintholm Havnevej, der i ca. kote 45 moh forbinder Magleby med Klintholm, er der et flot kig over den sydlige del af Borre Sømose set mod vest – og et kig ned på de lavereliggende bygninger på Risbækvej 5.

Også fra de øst-vestgående hovedfærdselsårer Klintevejen mellem Borre/Ny Borre og Magleby mod nord og fra Søndre Landevej mod syd ses driftsbygningerne på Risbækvej 5 tydeligt i landskabet. Set fra Klintevej i nord ”trykker” ejendommen sig ned i landskabet, således at kun tagfladerne, siloerne og overdækningerne på gyllebeholdere er synlige over bakkerne. Fra Søndre Landevej fremstår driftsanlægget meget markant og tydeligt, idet det pga. terrænet og manglen på beplantning her ligger fuldt eksponeret for indsyn. Oplevelsen af ejendommen fra syd vil dog ikke være påtrængende, idet blikket ved færdsel ad Søndre Landevej typisk vil være fæstet ved vejens forløb og de markante landskaber, hhv. Høje Møn og Sømosen, mod øst og vest.

Kulturhistorisk set fremstår området omkring Risbækvej som et område ”i opløsning”, i transformation fra det traditionelle landbrugslandskab med blokudskiftede gårde til et moderne landbrugslandskab med både stordrift, nedlagte enheder og energiafgrøder. De fleste gårde i området er ikke længere aktive landbrug. På Risbækgård har man modsat valgt at udvide produktionen i forbindelse med nedlæggelse af svineproduktion på ejendomme i de nærliggende landsbyer. Historisk set er der altså tale om en anden udflytningsbølge og en markant strukturændring i udnyttelsen af vore landbrugslandskaber, der i omfang kan sammenlignes med de store landbrugsreformer omkring år 1800.

Udviklingen på ejendommen og i området hverken kan eller bør således hindres. Ved etablering af nye storskala bedrifter bør der dog vises omhu ved indpasning i det eksisterende landskab og respekt for kulturmiljøet, der er så vigtigt for vores forståelse for landskabet, vore omgivelser og dermed os selv.

Risbækvej 5 ligger også i et område, der jf. kommuneplanen er udpeget til Kirkeomgivelser – fjernvirkning for Magleby Kirke, der ligger i Magleby By ca. 50 moh 1 km NØ for ejendommen. Pga. de tidligere beskrevne landskabskarakterer er indsynet til/oplevelsen af Magleby Kirke i landskabet særligt markant set netop fra SV (Risbækvej, Søndre Landevej og Bøgebjergvej), hvor kirken troner over dalformationen Borrelavningen.

Med en markant højdeforskel på ca. 35 meter/1 km er kirken som landmark og kulturhistorisk monument i landskabet ikke for alvor truet, men i et lokalt perspektiv, set nede fra dalstrøget, virker de nye landbrugsdriftsbygninger markant dominerende på oplevelsen af kirken.

Vurdering

Landskabeligt set vurderes landskabet omkring Risbækvej at kunne bære et moderne produktionsanlæg i større skala end de traditionelle, og der er således muligheder for at indpasse byggeriet i området.

Når bygningerne i dag springer i øjnene handler det dels om farve- og materialevalg, dels om anlæggets industrielle karakter og præg af nybyggeri med manglende ældre, skærmende og markant beplantning (afgrænsning, definition af ejendommen). Aktiviteterne og anlægget på Risbækgård virker således fremmed i det Østmønse landskab, der ellers fremstår forholdsvis stabilt.

Den ansøgte forlængelse af de eksisterende staldbygninger sker på tværs af højdekurverne med et terræn, der falder ca. 3 meter på tilbygningens ca. 55 meter. Det betyder, at der i forbindelse med byggeriet vil forekomme væsentlige terrænarbejder. For at opnå en god indpasning i landskabet er det af yderste vigtighed, at terrænet omkring gården efterbehandles med omhu, så anlægget kommer til at falde "naturligt" ind i landskabet. Særligt vigtigt er det, fordi det er gavlene og den landskabelige behandling af anlægget mod vest, som er dominerende i indkigget til Magleby Kirke.

Ud fra en landskabsmæssig betragtning vurderes mørke staldtage som værende den foretrukne løsning. Mørke tage vil imidlertid jf. bilag 9 resultere i et samlet betydelig større udgifter til isolering, samt herved et krav om en forstærket tagkonstruktion. Da overfladerne på de øvrige bygningselementer herunder gylletank og silotanke endvidere er lyse vurderer kommunen ud fra en samlet betragtning at de ansøgte lyse tagflader på både nye og eksisterende stalde kan accepteres under forudsætning af, at der ud over de tidligere vilkår om skalaformidlende beplantning yderligere etableres visuelt skærmende læhegnsplantninger omkring staldene jf. beplantningsplanen.

Beplantningen skal for at have en landskabelig effekt, som nedtoner byggeriet op i en helt anden skala og ses i større landskabssammenhæng, dvs. der skal arbejdes med enkeltstående træer omkring ejendommen som nedbryder bygningernes store skala og mindsker indsynet til tagfladerne (jf. vilkår i tidligere miljøgodkendelse), en allé op mod gården eller reelle læhegn, som kan definere det nye produktionsanlæg i kulturlandskabet. Evt. buske skal være landskabsplanter som anvendes i landbrugets læhegnsplantninger og beplantningerne skal fremstå varierede og ikke i monokulturer.⁵

Hvis buskadset bliver for havepræget i udformning og plantevalg kan det i værste fald virke direkte skæmmende og konflikte med landskabets og byggeriets store skala og bør derfor helt udelades.

Vilkår

3.1 Tilbygningerne skal opføres i samme farve- og materialevalg som de eksisterende

⁵ Kilder til landskabsvurdering:

Landskabsanalyse for Storstrøms Amt. Udgivet af Fredningsplanudvalget for Storstrøms Amt, Nykøbing F. 1976.

Landskabskarakterområde 10A og 10B, Dalsiderne omkring Borre Søpose. Landskabskarakterkortlægning ifm. Pilotprojekt Nationalpark Møn, 2005

Beskrivelse af det Særligt bevaringsværdige Kulturmiljø Borre Søpose og Borre. Møn Kulturarvsatlas 2006

Vordingborg Kommunes kommuneplan 2012-2025.

Fotoregistrering/landskabelig vurdering foretaget af MOS 20. april 2015.

stalde, således at tagflader og facader fremstår ensartede

- 3.2 Bygningerne må ikke anvendes til reklamering og må ikke forsynes med anden belysning end den der er nødvendig for driften af ejendommen
- 3.3 Terrænet omkring tilbygningen skal straks efter byggeriets færdiggørelse efterbehandles så det falder naturligt ind i det omkringliggende landskab. Skråningen mod vest skal anlægges med et maks. fald på 1:5 og skal varieres i sin udstrækning (afslutning og hældning) så skrænten ikke fremstår firkantet og kunstig.
- 3.4 Eksisterende skærmende læhegnsplantning nord for eks. svinestalde skal forlænges mod vest langs den nye tilbygning. Hegnsplantningen skal bestå af en blanding af hjemmehørende, primært løvfældende arter af (blivende) træer og buske
- 3.5 Ligeledes skal der syd og øst for ny gyllebeholder etableres en skærmende læhegnsplantning bestående af en blanding af hjemmehørende, primært løvfældende arter af træer og buske som en forlængelse af eksisterende hegnsplantning omkring gyllebeholderne
- 3.6 Syd og vest for det nye staldanlæg skal der plantes grupper af træer, der kan udvikle sig til markante solitærtræer, f.eks. eg, ask, lind, popler. Alternativt kan træerne etableres i en buskplantning af liguster, buskroser o.l.
- 3.7 Beplantningen skal være etableret senest 1 år efter, at de ny stalde er opført. Regnes fra færdigmelding af byggeriet.
- 3.8 Retablering af ca. 330 meter læhegn i ejendoms- og ejerlavsskel mod øst (eller i det mindste min. 175 meter i den nordligste del af skellet) (visuel afskærmning af staldanlægget ved udsigt mod vest fra Klintholm Havnevej uden at genere den daglige drift på ejendommen.
- 3.9 Al beplantning som er etableret for at afskærme ejendommen skal vedligeholdes således at beplantning, som går ud erstattes af ny beplantning efter kravene i det oprindelige vilkår.

4. Husdyrhold og staldindretning

I dette afsnit beskrives husdyrholdets størrelse og sammensætning. Desuden gives en beskrivelse af staldindretningen på husdyrbruget og husdyrbrugets samlede anlæg.

4.1 Husdyrholdets størrelse og sammensætning

Risbækgård ApS ønsker at udvide det nuværende hold af slagtesvin fra 13.000 producerede svin årligt til 21.500 producerede svin fra 30-110 kg. Det er en udvidelse i dyreenheder fra 309,53 DE (nye DE) til 588,22 DE.

Der forventes en mindre variation i ind-/afgangsvægten på +/-5 %, da indgangsvægten på 30 kg

og afgangsvægten på 110 kg er gennemsnitlig. Dog vil variationen ikke være så stor, at antallet af DE vil variere væsentligt. Max DE vil ikke blive overskredet.

Tabel 1

Dyretype	Antal dyr	Antal DE (nye)
Slagtesvin 30-102 kg før udvidelse	13.000	309,53
Slagtesvin 30-110 kg efter udvidelse	21.500	588,22

Vilkår

- 4.1 Der må maksimalt produceres 21.500 slagtesvin fra 30 – 110 kg årligt
- 4.2 Der tillades en variation i ind-/afgangsvægten på +/- 5 % så længe det samlede antal DE pr år ikke overskrides. (Baseret på DE beregninger ved meddelelse af godkendelsen).
- 4.3 Husdyrbruget skal føre registreringer over produktionen, så det til enhver tid kan dokumenteres, at godkendelsens vilkår om produktionens størrelse overholdes. Registreringerne kan bestå i slagterifregninger, E-kontrol eller lign.
- 4.4 Produktionsniveauet må aldrig overstige det niveau, som der er miljøgodkendte udspretningsarealer til.

4.2 Staldindretning

De to eksisterende stalde udvides med 2.500 m² og indrettes på samme måde som de eksisterende stalde. Gulvene i de eksisterende stalde er 25 % fast gulv og 75 % spaltegulv. I de nye stalde vil der være delvis spaltgulv. Det betyder at der er 25 % fast gulv, 25 % drænet gulv og 50 % spaltegulv. Gylle i kanalerne vil, i såvel eksisterende som i nye stalde være forsuret. Staldene rengøres med højtryksrensere efter iblødsætning. Der bruges koldt vand. Ved udbrud af sygdomme kan det være nødvendigt at desinficere staldene med godkendte midler i forbindelse med rengøring. Staldene rengøres efter hvert hold svin, hvilket vil sige 4-5 gange årligt.

Vurdering

Det vurderes, at gulvene lever op til BAT-kravene, når der samtidig forsures gylle. Det vurderes også, at der ved hyppig rengøring og iblødsætning opnås en tilfredsstillende hygiejne som kan begrænse lugtgener. Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår til staldene

4.3 Ventilation

Ventilationen er undertryksventilation, der styrer temperaturen, så der er optimale forhold for svinene i stalden. Ventilationsafkastene bliver vasket og eftersat hver gang staldene vaskes. Ventilationen er fuldautomatisk temperaturstyret, hvilket sikrer at ventilationen kører optimalt med hensyn til ønsket temperatur i staldene og minimum elforbrug. Ventilationsanlægget serviceres løbende.

Vurdering

Det vurderes, at ventilationsanlæggene med de stillede vilkår omkring service og drift vil virke optimalt.

Vilkår

- 4.5 Ventilationsanlægget skal rengøres min hver 3. måned, i forbindelse med, at staldene vaskes.
- 4.6 Defekte og støjende ventilatorer skal straks udskiftes/reparerer.
- 4.7 Ventilationsanlægget skal mindst 1 gang årligt efterses af et professionelt firma på området. Kvittering for den årlige kontrol skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende mindst 5 år tilbage i tiden.

Vilkår 4.6 og 4.7 er overført fra oprindelig godkendelse

4.4 Energiforbrug

Energi anvendes primært til ventilationsanlæg, foderanlæg, til håndtering af gylle og til belysning. Der er nu et energiforbrug på ca. 200.000 kWh I ansøgt drift anslås det, at forbruget bliver ca. 258.000 kWh pr år, hvoraf varmen udgør ca. 40 %.

Såfremt det etableres gyllekøling giver det overskudsvarme. Varmen tænkes anvendt til tørring af korn i sommerperioden samt tørring af stalde efter vask ved holdskifte af slagtesvin.

Der er etableret temperaturstyret undertryksventilation, som kun kører med den styrke der er nødvendig for at ventilere staldene. Ventilatorerne rengøres jævnligt, hvilket sikre at der ikke bruges unødigt energi pga. modstand fra støv og skidt.

I den nye stald og ved løbende reparation af ventilationsanlægget i de eksisterende stalde opsættes frekvensstyrede motorer. Ventilationen er styret efter temperaturen.

Overbrusning bruges til køling af svinene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning, lugt og energiforbrug til ventilation.

Gyllepumperne er timerstyret, så de ikke kører unødvendigt og derved forbruger energi. Der anvendes for så vidt muligt lavenergibelysning i staldene. Lyset vil være tændt efter behov når der arbejdes i staldene. Staldbelysningen rengøres jævnligt, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget. Det overvejes at opsætte LED belysning i hele den nye stald og med tiden også i den eksisterende.

Logistikken i forbindelse med håndtering af foder, dyr m.v. er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Vurdering

Elforbruget er estimeret ud fra normtal. Det vurderes acceptabelt med en stigning, der svarer til stigningen i dyreholdet. Hvis der etableres gyllekøling vil det reducerer elforbruget. Der anvendes kun belysning, når det er nødvendigt. Der er planer om at skifte til LED-lys. Det er

på den baggrund Vordingborg Kommunes vurdering, at der gøres meget for at reducere elforbruget. Der stilles derfor alene vilkår om at registrere forbruget så udviklingen kan følges

Vilkår

- 4.8 Elforbruget registreres årligt på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares i 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.5 Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand til svinene og til rengøring af staldene. Der anvendes i øjeblikket 5.250 m³ vand årligt. I ansøgt drift anslås det, at der benyttes ca. 12.255 m³ årligt. Staldene bliver kontrolleret dagligt. Hvis der opstår utilsigtet og synligt vandspild, vil det blive repareret med det samme.

Der anvendes drikkenipler placeret i fodertrugene, så der er optimale forhold for adgang til vand for svinene og et lavt drikkevandspild. Staldanlægget vil blive gennemgået jævnligt, så rør og drikkeventiler der er utætte vil blive udskiftet, så snart det opdages.

Inden en stald vaskes sættes den i blød, hvorefter stalden kan vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Der bruges mindst mulig vand til overbrusning til køling af grisene (se afsnit 4.4).

Vandforsyningen sker fra Magleby Vandværk, som har bekræftet, at vandværket kan forsyne Risbækgård med et årligt forbrug på 12.255 m³.

På baggrund af det høje vandforbrug er det muligt, at der på et tidspunkt vil blive ansøgt om at etablere egen boring. Etablering af egen boring vil kræve indvindingstilladelse fra Vordingborg Kommune.

Vurdering

Vandforbruget stiger i takt med dyreholdets udvidelse. Det vurderes, at der ved opsætning af drikkenipler i fodertrug, iblødsætning mv. er gjort hvad der kan gøres for at holde vandforbruget nede.

Vilkår

- 4.9 Rør og drikkevandsventiler skal gennemgås jævnligt og repareres eller udskiftes så snart en utæthed opdages.
- 4.10 Vandforbruget registreres årligt på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares i 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.6 Diesel og spildolie

Diesel til fodermaskine (minilæsser) og varmekanon opbevares i 1200 l tank placeret udendørs ved fodercentral under halvtag. Desuden er der en olietank til opvarmning af stuehuset.

Spildolie forekommer ikke, da markdriften bliver kørt fra en anden ejendom i maskinfællesskabet.

Vurdering

Forbruget af diesel forventes at stige en smule til brug for yderligere fodring. Hvis der etableres gyllekøling i de nye staldafsnit, vil forbruget af fyringsolie til opvarmning ikke stige. Der opbevares og håndteres i øjeblikket ikke spildolie på ejendommen, men det vurderes, at der bør stilles vilkår til det i tilfælde af, at det senere bliver aktuelt.

Vilkår

- 4.11 Såfremt der opbevares spildolie på ejendommen, skal dokumentation for korrekt bortskaffelse opbevares i min 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 4.12 Såfremt der opbevares spildolie på ejendommen, skal tromlerne opbevares på en spildbakke eller lign., som kan tilbageholde min. indholdet af den største tromle.

4.7 Spildevand

Spildevand fra ansøgt produktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og fra drikkevandsspild i alt ca. 2.365 m³. Spildevandet fra stalde ledes til gyllebeholder. Sanitetsspildevand fra beboelsen samt velfærdsfaciliteter ledes til hustank. Udledning af tagvand kræver udlednings-/nedrivningstilladelse fra Vordingborg Kommune. Der skal ansøges særskilt om dette.

Der foretages ikke vask af maskiner, redskaber eller sprøjteudstyr på ejendommen da det foretages på en anden ejendom.

Tabel 2 Oversigt over spildevandstyper og afledning

Type	Anslået m ³	Afledes til
Spildevand fra drikkevandsspild, rengøring og overbrusning	2.365	Gyllesystem
Tagvand fra eksisterende stalde/bygninger	2.450	Dræn
Tagvand fra nye stalde	1.750	-
Spildevand fra husholdning	150	Septiktank
Spildevand fra medarbejderfaciliteter	100	Septiktank

Vurdering

Det vurderes, at spildevand afledes efter reglerne. Ansøger skal i forbindelse med byggeriet ansøge om udledningstilladelser. Eventuelle krav i forbindelse med afledning af spildevand vil blive stillet i udledningstilladelserne. Da ansøger har oplyst, at der ikke foretages vask af maskiner mv. på ejendommen, er der ikke indregnet opbevaringskapacitet til afledning af spildevandet herfra. På den baggrund stilles der vilkår om, at såfremt det foretages skal der være den fornødne opbevaringskapacitet.

Vilkår

- 4.13 Hvis der sker vask af maskiner, sprøjteudstyr mv. på ejendommen skal det ske på be-

fæstet areal med afløb til gyllebeholder. Det skal overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at der er opbevaringskapacitet til spildevandet.

4.8 Affald og kemikalier

Døde dyr fjernes dagligt og opbevares i container eller under kadaverkapsler udviklet til formålet. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Jern og metal afhændes til produkthandler. Glas m.m. bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur. Opbevaring af pesticider og påfyldning af disse vil også foregå på anden ejendom. Der vil kun undtagelsesvis opbevares kemikalier på ejendommen. Sker dette vil de være under lås.

Vurdering

Bortskaffelse af affald er fastlagt i lovgivningen og forskellige kommunale regulativer. Der er derfor ikke baggrund for at stille vilkår om selve bortskaffelsen af affald, når der er gældende lovgivning på området. Da vi gerne vil sikre korrekt bortskaffelse stiller vi i stedet vilkår om at opbevare kvitteringer for bortskaffelse.

Håndtering og bortskaffelse af døde dyr reguleres af en bekendtgørelse⁶ som ikke håndhæves af kommunen men af Fødevarestyrelsen.

4.13 Dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald skal opbevares i min 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.9 Foder

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere N-udledning. Reduktion af protein i foderet sker primært ved løbende forbedring af foderkvaliteten og ved genetiske forbedringer af svinets fodereffektivitet.

Fosforindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere P-udledning.

Vurdering

⁶ Bekendtgørelse nr. 558 af 01-06-2011 om opbevaring m.m. af døde dyr.

Normen for fosfor i foderet til slagtesvin 4,8 g total P pr FE. Da der skal ske opfyldelse af BAT for fosfor nedsættes fosforindholdet i foderet til 4,59 g total P pr FE.

Det vurderes på den baggrund, at der skal stilles vilkår til fodrets indhold af total P pr. FE

Vilkår

4.14 Foderet til slagtesvinene må max indeholde 4,59 g total P pr FE Foderets indhold af fosfor skal kunne dokumenteres ved tilsyn min 5 år tilbage i tiden.

4.10 Driftsforstyrrelser og uheld

På ejendommen er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

I tilfælde af mindre gylleudslip, vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes. Da gyllen kan suges op, vurderes det, at der ikke er fare for forurening af grundvandet eller dræn mv.

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre, at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er bekendt med beredskabsplanens indhold. Planen har en fast plads på staldkontoret og i ejers privatbolig.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Om lastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderen hvert 10 år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Dieseltanken er hævet over jorden og placeret hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tanken udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Vurdering

Det vurderes, at der med beredskabsplanen er taget forbehold for eventuelle uheld. Beredskabsplaner skal altid være opdateret for at være brugbar. Desuden skal kommunen og/eller miljøvagten altid kontaktes ved større uheld og hvis der er fare for det.

Vilkår

- 4.15 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: * Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: * Tilsynsmyndigheden, Vordingborg Kommune, Teknisk Forvaltning, tlf.: 55 36 36 36. Uden for almindelig arbejdstid kontaktes Miljøvagten på 114.
- 4.16 Beredskabsplanen indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og skal udleveres til indsatslederen/miljømyndigheden i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol. Desuden skal den altid være opdateret så alle kontaktoplysninger og telefonnumre er de relevante
- 4.17 Beredskabsplanen skal løbende opdateres ved ændringer af kontaktpersoner, telefonnumre og lign. Desuden skal den min. 1 gang årligt gennemgås for om procedurerne fortsat er relevante. Planen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.
- 4.18 Beredskabsplan omfattende hele ejendommen efter udvidelsen skal indsendes når byggeriet af staldene påbegyndes.

5. Gødningstyper, opbevaring og håndtering

I dette kapitel beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på ejendommen. Husdyrgødningens opbevaring og håndtering indgår også heri.

Tabel 3 Total produceret gødningsmængde på ejendommen før og efter udvidelsen

Gødning (gylle)	Total N på ejendom	Total P på ejendom	Antal DE
Før	32.656,42	7.516,04	309,53
Efter	62.273,62	12.058,51	588,22

Tabel 4 Oversigt over opbevaringsanlæg til husdyrgødning på ejendommen.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kontroleres	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder 1	2008	2018	2.500	Teltdug	Ikke fast. Der pumpes over med kran under opsyn

Gyllebeholder 2	2008	2018	2.500	Teltdug	Ikke fast. Der pumpes over med kran under opsyn
Gyllebeholder 3	Ny		4.000	Teltdug	Ikke fast. Der pumpes over med kran under opsyn
I alt			9.000		

Kapacitets beregninger viser, at der er en samlet mængde af husdyrgødning på 11.973 m³ ud fra de gængse beregningsmetoder. Da der er teltdug på beholderne skal regnvand fratrækkes, hvilket giver en reduktion på 990 m³. Der er krav om overdækning, når gyllebeholdere som anvendes til svinegylle og ligger nærmere end 300 m fra nærmeste beboelse. Den nye gyllebeholder kommer til at ligge nærmere til nabo end 300 m. Det derfor et krav, at beholderen overdækkes.

Der tilføres altså beholderen en samlet mængde husdyrgødning samt spildevand fra rengøring på 10.983 m³.

Det giver en samlet opbevaringskapacitet på 9,8 mdr.

Der køres gylle ud både forår og efterår, hvilket giver bedre kapacitet i beholderen hen over vinterperioden.

Vurdering

Ved udvidelsen af svinebesætningen stiger gødningsmængden. Den øgede mængde gødning samt spildevand fra stalde vurderes, at kunne være i ejendommens gyllebeholdere efter opførelse af en ny beholder. Kravet til opbevaringskapacitet er normalt 9 måneder. Der er på denne ejendom 9,8 mdr. Da der ydermere udbringes gylle ud både efterår og forår kan opbevaring af gylle ske fuldt forsvarligt til udbringning kan finde sted.

Ejer har ikke selv tilstrækkeligt areal til udspreddning af husdyrgødning på Risbækvej 5. Der indsættes derfor vilkår om, at produktionsniveauet aldrig må overstige det niveau, hvortil der er udspreddningsarealer. Med andre ord skal der være harmoni mellem dyreholdet og de arealer der er til rådighed til udspreddning. Der skal altså indgås aftaler med andre ejendomme (andet CVR) om at modtage husdyrgødning.

Alle gyllebeholdere vil være forsynet med teltdug. Hvis teltdugen skal have en effekt i forhold til lugt skal den være hel og lukket. Intentionen bag kravet om overdækning, hvis en beholder med svinegylle ligger nærmere end 300 m fra naboen er gener fra lugt. Der stilles derfor vilkår om, at teltdugen skal vedligeholdes og holdes lukket uden for de perioder, hvor der sker udbringning af husdyrgødning. Normalt har en teltdug også en funktion i forhold til ammoniakafdampning, men da gyllen undergår en forsurende som reducerer ammoniakafdampningen er teltdugen ikke det primære i forhold til det

Omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen. Da der sker en automatisk tømning af pumperøret stilles der vilkår om, at pumpning skal ske på befæstet areal og under opsyn.

Vilkår

- 5.1 Produktionsniveauet må aldrig overstige det niveau, som der er egne udspretningsarealer og gylleaftaler til.
- 5.2 Påfyldning af gylle skal ske under opsyn medmindre gyllen suges op
- 5.3 Gylleudbringning skal ske over en så kort og samlet periode som muligt.
- 5.4 Den ny gyllebeholder på 4.000 m³ skal være opført senest 1 år efter staldbyggeriet er påbegyndt. Beholderen skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- 5.5 Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle samt fjernelse af bundfald.
- 5.6 Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Kommunen underrettes straks herom.

Vilkår 5.2 er overført fra den oprindelige godkendelse.

5.1 Udspretningsarealer

På ejendommen er der 87,84 ha, hvoraf størstedelen er beliggende i nitratklasse 1 (se afsnit 5.2). Alle arealer er markeret som drænet for beregning af "worse-case" med hensyn til fosfor. Ingen arealer ligger dog i fosforfølsomme områder.

Der er lavet en beregning med 1,4 DE i ren svinegylle, og en fiktiv beregning med både svinegylle og dybstrøelse. Beregningen med dybstrøelse er lavet i det fiktive skema 72772, og skal sikre at ansøger fremover lovligt, kan tilføre dybstrøelse, og dermed fremme boniteten på de mest lerede pletter.

Der etableres 3 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige, og alle krav til udvaskning af både nitrat og fosfor er derfor overholdt

Tabel 5 Oversigt over afsætning af husdyrgødning til andre ejendomme.

Ejendom	Kg N	KgP	Antal DE
Klintevej 300, 4791 Borre	22.625	4.379,25	213,74
Liselundvej 38, 4791 Borre	26.630	5.152,65	251,50
I alt	49.255	9.531,9	465,24

Liselundvej 38 har allerede en miljøgodkendelse efter husdyrlovens⁷ § 16 til at modtage husdyrgødning. Klintevej 300 skal have godkendt alle arealerne, som drives under samme CVR efter § 16. Det betyder, at arealerne under Søndre Landevej 62 bliver en del af denne § 16 godkendelse, da arealerne fra ejendommen er lagt sammen med Klintevej 300.

⁷ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04-12-2009

Vurdering

Vordingborg Kommunes vurderer, at reglerne for udbringning af husdyrgødning i bekendtgørelsen⁸ er overholdt. Når der tillige udbringes gylle over så kort en periode som muligt er det vores vurdering, at generne for naboerne begrænses mest muligt. Da gyllen er forsuret vil afdampning af ammoniak i forbindelse med udbringning være ubetydelig.

Der må efter lovgivningen max. udbringes 1.4 DE svinegylle pr ha. Når alle eller dele af arealerne er omfattet af nitratklasse 1,2 eller 3 vil der kunne udbringes færre DE pr ha medmindre ejer ønsker at imødekomme det reducerede harmonikrav ved at etablere efterafgrøder. Ansøger har for at bevare muligheden for at udbringe 1,4 DE/ha valgt at etablere 3 % efterafgrøder ud over det lovgivningsmæssige krav. Da efterafgrøder ikke er et lovkrav men en mulighed for fortsat at udbringe 1.4 DE pr ha stilles der vilkår om etablering af efterafgrøder.

Vilkår

- 5.7 Der må max. udsprede 12.679,92 kgN/år og 3.483,14 kgP/år husdyrgødning på ejendommen.
- 5.8 Der skal anvendes sædskifte S2 eller et andet sædskifte som har samme eller mindre udvaskningsindeks
- 5.9 Der skal etablere 3% ekstra efterafgrøder ud over de lovgivningsmæssige krav om efterafgrøder.

5.2 Nitrat til overfladevand - Hjelms- og Fakse Bugt

Det generelle beskyttelsesniveau

Udbringningsarealer, som afvander til Natura 2000 områder eller andre kvælstoffølsomme områder, er omfattet af lovbestemte krav til kvælstofreduktion. Der opereres med 3 nitratklasser. Nitratklasse 1, 2 og 3. Jo højere nitratklasse, jo mindre husdyrgødning må der udbringes på markerne, uden at der kompenseres ved f.eks. ekstra efterafgrøder.

Det ansøgte udbringningsareal er primært beliggende i nitratklasse 1, bortset fra 5,65 ha, som er beliggende i nitratklasse 0 (bilag 3). Det deraf følgende maksimalt tilladte husdyrtryk er 1,20 DE/ha. Det reelt anvendte husdyrtryk på udbringningsarealerne er 1,40 DE/ha.

Tabel 6 Nitratberegning fra ansøgningskemaet

DE reduktionsprocent som følge af nitratklasser	85,99 %
Det maksimale dyretryk DE/ha	1,20
Det reelle dyretryk DE/ha	1,40
Den maksimalt tilladte udvaskning af N Kg N/ha	32,6
Den reelle udvaskning af N Kg N/ha	32,5
Udvaskning svarende til et plantebrug Kg N/ha	29,4

⁸ Bekendtgørelse nr. 594 af 04.05.15 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.

Merudvaskning fra husdyrbrug (det ansøgte) Kg N/ha	3,1
--	-----

Det ansøgte dyretryk (1,4 DE/ha) er større end det maksimalt tilladte (1,20 DE/ha), som er beregnet under hensyntagen til kravene i de respektive nitratklasser.

Ved anvendelse af virkemidlet 3 % ekstra efterafgrøder ud over det generelle krav beregnes udvaskningen i ansøgningsystemet ved denne husdyrgødningsmængde til 32,5 kg N/ha.

Det generelle beskyttelsesniveau er dermed overholdt, og virkemidlerne fastholdes ved vilkår.

Påvirkning af marine områder

Kommunen skal foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder. Basisanalyserne indgår som eksisterende viden i det grundlag, som husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afskæringskriterier for kvælstof og fosfor bygger på. Nitratklasserne er udpeget på baggrund af, hvilke Natura 2000-vandområder, der er særligt sårbare over for kvælstofudledning, samt hvilke afstrømningsoplande, der pga. nedsat nitratreduktionspotentiale er i størst risiko for at belaste et Natura 2000-vandområde med udvasket nitrat fra udbringningsarealerne.

Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevand, og et projekt kan jf. Miljøstyrelsens vejledning for husdyrbrug ikke medføre en skadevirkning på overfladevand, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter (punkt 1):

Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Påvirkning fra projektet i sig selv (punkt 2) lyder:

Pkt. 2a: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Ellerved lukket bassin

Pkt. 2b: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Jf. samme vejledning understreges det, at husdyrlovgivningen alene regulerer husdyrgødning og ikke nitratudvaskning fra andre kilder som f.eks. nitratudvaskningen fra almindelig planteavl.

For at vurdere om projektet i sig selv kan have en skadesvirkning, skal der således alene tages udgangspunkt i den ekstra nitratudvaskning, som anvendelse af husdyrgødning giver anledning til set i forhold til udvaskningen fra et plantebrug.

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i oplande, der afvander til vandområderne Østersøen (Hjelm Bugt) og Fakse Bugt. Hjelm Bugt (Østersøen) og Fakse Bugt er ikke udpeget som nitratfølsomme Natura 2000-områder. En mindre del af Fakse Bugt øst for Møn er udpeget som Natura

2000 område, Klinteskov Kalkgrund (H207) og en mindre del af Hjelm Bugt, er udpeget til Natura 2000 område, Bøchers Grund (H208).

Dyretrykket i de to oplande er jf. tabel 7 faldende i forhold til basis året 2007⁹.

Tabel 7 Oversigt over dyretryk i oplandene

Opland	Dyretryk DE i 2007 (basis)	Dyretryk DE i 2015	Fald i dyretryk DE
Østersøen, Hjelm Bugt	2.813,69	2.389,63	424,06
Fakse Bugt	7.069,55	4.400	2.669,55

Tabel 8 Oversigt over arealer fordelt på nitratklasser

Opland	Antal ha	Nitratklasse 0 (ha)	Nitratklasse 1 (ha)
Fakse Bugt	5,65	5,65	0
Østersøen, Hjelm Bugt	79,97	0	79,97

Der ligger 13 udbringningsarealer (79,97 ha) helt eller delvist i oplandet til vandløbet Risbæk - Nyhåndsbæk, der via Natura 2000-området Busemarke Mose afvander til Hjelm Bugt, der er en del af kystvandet 'Østersøen' i vandplanen (2009-2015). Jf. vandplanen strømmer store vandmængder gennem kystvandet 'Østersøen' og tilførte næringsstoffer fra oplandet udgør kun en brøkdel af de næringsstoffer, der samlet passerer igennem området.

Afvandingen til Hjelm Bugt sker hhv. 7 km øst for Bøchers Grund og 5,5 km vest for Klinteskov Kalkgrund.

Der ligger 4 udbringningsarealer (5,65 ha) helt eller delvist i oplandet til vandløbet Sømosebæk, der afvander til kystvandet Fakse Bugt jf. vandplanen (2009-2015).

Jf. vandplanen skræner bunden i Fakse Bugt ud mod Østersøen, og der er ingen tærskler i den ydre del af bugten.

Afvandingen til Fakse Bugt sker 6,2 km vest for Klinteskov Kalkgrund.

Vurdering

Da udbringningsarealerne ikke ligger i oplandet til Natura 2000-områder og afvander hhv. 5,5 km, 7 km og 6,2 km fra disse, og da Vordingborg Kommune på baggrund af vandplanen vurderer, at såvel Hjelm Bugt og Fakse Bugt er åbne vandområder med stor vandudskiftning vurderes det, at nitratudvaskningen fra det ansøgte ikke vil kunne påvirke Natura 2000-områderne negativt. Det vurderes således ikke relevant at foretage en vurdering af nitratudvaskningen til Hjelm Bugt og Fakse Bugt i henhold til habitatforpligtelsen og Miljøstyrelsens afskæringskriterier.

Da husdyrtrykket i oplandene endvidere er faldende, vurderes det samlet, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte marine områder mod væsentlig påvirkning fra nitratudvaskning fra det ansøgte.

Påvirkning af søer

Jf. ovenfor afvander 11 udbringningsarealer helt eller delvist til Natura 2000-området Busemarke Mose og Råby Sø (H192). Busemarke Mose har forekomster af naturtype 3140, kalkrige søer og

⁹ Jf. NaturErhvervstyrelsens opgørelse over udviklingen i husdyrhold på <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>.

vandhuller med kransnålalger, som er næringsstoffattige søer. Jf. Miljøstyrelsens vejledning er områder med denne naturtype omfattet af afskæringskriteriet.

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Østersøen, men oplandet til Busemarke Mose udgør kun en mindre del af det samlede opland. Udbringningsarealerne ligger i oplandet Risbæk, der udgør 562,35 ha, hvoraf 468,09 ha er dyrket.

Husdyrbrugets udvaskningsniveau er jf. ovenfor beregnet i ansøgningen. Beregningen viser, at der udvaskes 32,5 kg N/ha/år. Ved ren planteavlslsdrift vil der fra udbringningsarealerne udvaskes 29,4 kg N/ha. I ansøgt drift er der således en merudvaskning fra anvendelse af husdyrgødning på 3,1 kg N/ha i forhold til udvaskningen fra et plantebrug. Husdyrbruget nedbringer udvaskningen af kvælstof ved at anvende 3 % ekstra efterafgrøder.

Vurdering

Pkt. 1: Projektet i kumulation med andre planer og projekter

Oplandet er under 1.000 ha og 10.000 DE, og i henhold til Miljøstyrelsens vejledning og NMK-132-00054 har Vordingborg Kommune inddraget lokal viden om udviklingen af dyretryk i oplandet.

Vordingborg Kommune har derfor foretaget en vurdering af, om der er eksisterende eller planlagte aktiviteter (f. eks. nye tilladelser eller godkendelser), som vil kunne påvirke vandområdet i kumulation. I oplandet findes yderligere to husdyrbrug, som tilsammen udgør mindre end 20 DE og der er ikke kendskab til eksisterende eller planlagte aktiviteter. Vordingborg Kommune vurderer på denne baggrund, at der ikke er andre husdyrprojekter, der kan medføre kumulativ effekt.

Vordingborg Kommune har heller ikke kendskab til andre nye kilder, der ikke stammer fra husdyrproduktionen, og som har betydet en stigning i nitratudvaskningen i oplandet. På denne baggrund vurderer Vordingborg Kommune, at nitratudvaskning fra det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området Busemarke Mose og Råby Sø negativt.

Pkt. 2a og 2b: Projektet i sig selv

Busemarke Mose og Råby Sø er jf. NMK-132-00054 omfattet af pkt. 2a (5 pct.).

Ved vurdering af, om et projekt i sig selv kan have en skadesvirkning, skal der alene tages udgangspunkt i den ekstra nitratudvaskning, som anvendelse af husdyrgødning giver anledning til set i forhold til udvaskningen fra et plantebrug. Jf. ovenfor giver det ansøgte projekt anledning til en merudvaskning af nitrat som følge af anvendelsen af husdyrgødning. Merudvaskningen er jf. ovenfor beregnet til 3,1 kg N/ha/år.

Reduktionspotentialet i området er 0-50 % (middel 25 %). Beregningerne nedenfor viser projektets husdyrgødningsbetingede udvaskning af nitrat. Denne udvaskning vurderes i forhold til den samlede udledning fra oplandet til vandområdet, og må maksimalt udgøre 5% jf. afskæringskriteriet.

Tabel 9 Beregninger for oplandet Risbæk til Busemarke Mose og Råby Sø fremgår af nedenstående skemaer:

Natura 2000 område – Busemarke Mose og Råby Sø	
Delopland Risbæk til Natura 2000 området (ha)	562
Nuværende påvirkning til 'Restopland til åbne vandområder' 17,1 kg N/ha/år *: jf. vandplan 2009-2015, figur 2.4.8. (562 x 17,1) kg N/år	9.610
Det ansøgte projekt, Risbækvej 5	

Reduktionspotentiale **, udbringningsarealer: (jf. nitratklassekortlægningen)	0-50 Middel 25
Areal til udspredning, som afvander til Busemarke Mose og Råby Sø (ha)	79,97
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	3,1
Samlet påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år – (79,97 x 3,1 x 0,75)	186
Samlet kvælstofbidrag fra Risbækvej 5 (pct.)*** (186 / 9.610 x 100)	1,9 %

*Bidraget fra deposition indgår ikke i denne beregning, hvorved arealets andel af kvælstofbelastningen til vandområdet vil blive overestimeret

**Reduktionspotentialet er et udtryk for, hvor stor en del af kvælstoffet der bliver tilbageholdt i jorden og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

***Udspretningsarealernes "merudvaskning" af nitrat sættes i forhold til deloplandet i Hovedvandopland 2.6 Vanddistrikt Sjælland. Derved fremkommer udbringningsarealernes andel af det samlede nitratudvaskning fra deloplandet

Husdyrbrugets kvælstofbidrag i forhold til det samlede kvælstofbidrag til Busemarke Mose og Råby Sø kan beregnes til 1,9 % og dermed er afskæringskriteriet på 5 % overholdt. Vordingborg Kommune vurderer derfor, at det ansøgte i sig selv ikke kan medføre en skadesvirkning på vandmiljøet og arter og naturtyper tilknyttet Natura 2000-områderne i Busemarke Mose og Råby Sø.

Samlet set vurderes det, at projektet under hensyntagen til de anvendte virkemidler, som fastholdes ved vilkår, hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter har en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området og dets udpegningsgrundlag.

Vilkår

- 5.10 Der skal altid være mindst 3 %-point ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens krav mht. til pligtige efterafgrøder på egne og forpagtede udspretningsarealer. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning.

5.3 Fosfor

Landbrugsjord tilføres fosfor for at give næring til planterne. Tilføres der mere fosfor til jorden end der fraføres med planterne vil jordens indhold af fosfor stige. Jordens evne til at tilbageholde fosfor falder jo større nettotilførsel af fosfor der er tale om. Når jorden er mættet vil den opløste fosfor blive udvasket og ende i det omliggende vandmiljø ved udvaskning. Jordens indhold af fosfor, som kan udvaskes, udtrykkes ved et fosfor tal (pt).

For at beskytte internationale naturbeskyttelsesområder mod øget fosforbelastning, er der fastlagt regler for fosforoverskuddet på udbringningsarealer, der afvander til disse. Alle udbringningsarealerne (87,84 ha), er beliggende i fosforklasse 0 (bilag 4), hvilket betyder, at de ikke er fosforfølsomme. Der stilles ikke krav til arealer beliggende i denne fosforklasse.

Tabel 10 Fosforberegning

Klasser vedr. Fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor.	85,62	7,2 kg P/ha/år	16,9 kg P/ha/år

Pt. 4,0-6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0	7,2 kg P/ha/år	11,2 kg P/ha/år
Lavbundsjarde og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der ikke er overbelastet med fosfor	0,0	7,2 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0	7,2 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år
Krav om P-overskud overholdt	Ja		
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-2,9 kg P		
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	40,7 kg P/ha/år		
P-fracørsel, arealvægtet gennemsnit	23,8 kg P/ha/år		
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	16,9 kg P/ha/år		

Der udsprede 40,7 kg P/ha/år og der fra føres 23,8 kg P/ha/år. Driftsformen medfører, at der tilføres 16,9 kg P/ha/år mere end der fraføres.

Vurdering

Ifølge bilag 3 C i bekendtgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbrug¹⁰ kan der ikke stilles krav til fosforreduktion, når jordens fosfortal er mindre end 4. Det vurderes på den baggrund at beskyttelsesniveauet for fosfor et overholdt. Udspreddingen må dog ikke være større, end nitratklasserne giver mulighed for hvorfor der stilles vilkår om det.

Vilkår

- 5.11 Der må ikke tilføres jorden mere husdyrgødning end nitratklasserne giver mulighed for på de arealer som er omfattet af ansøgningen.

6. Forurening og gener fra husdyrbruget

I dette afsnit gennemgås de faktorer, der kan give forurening og gener fra husdyrbruget.

6.1 Lugt

Der skal laves en vurdering af væsentlige lugtgener for nærmeste naboer, nærmeste samlede bebyggelse (landsbyer) og nærmeste byzone.

Ansøgningsystemet har beregnet en teoretisk lugtemission fra staldbygningerne. Det fremgår af

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 1283 af 08/12/2014 om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug mv.

beregningen, at geneafstanden for lugt overholdes til samtlige typer af bebyggelser. Se samlet lugtberegning herunder:

Table 11 Oversigt over lugtgeneafstande efter udvidelsen

Område	Afstand til område i m	Lugtgeneafstand i m
Byzone Ny Borre	774	458,12
Samlet bebyggelse Toftevænget	>1000	739,12
Enkelt bolig Østerborgvej 8	335	304,1

Lugtgeneafstanden er den afstand fra stalden, der skal være før lugten ikke længere betragtes som væsentlig.

Risbækvej 3 ligger tættere på staldene end Østerborgvej 8, men da det er en landbrugsejendom er den ikke omfattet af afstandskrav for lugt.

Vi har i den forbindelse med begrebet "samlet bebyggelse" set på den gruppe af ejendomme, der ligger umiddelbart før Magleby. Disse ejendomme er ikke en samlet bebyggelse, da der er færre end 8 beboelser indenfor 200 m fra det hus der ligger nærmest Risbækvej 5. Baggrunden er, at ejendomme med landbrugspligt ikke må tælles med i opgørelsen og at to beboelser på samme matrikel kun tælle for en.

Opbevaring af gylle sker i gylletankene på ejendommen og der er teltdug på dem. Det forventes derfor kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel.

Der forventes ikke væsentlige lugtgener fra produktionsanlæggene. Lugtgenerne begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

Der stilles alene vilkår som kan begrænse lugten i forhold til den daglige drift og som ikke er medregnet i lugtgeneberegningerne.

Vurdering

Da lugtgeneafstandene er overholdt vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lugtgener for omgivelserne. Da rengøring af stalde spiller en rolle for lugtafgivelsen, men ikke indgår i lugtberegningerne stilles der for at begrænse evt. lugtgener mest muligt vilkår om rengøring. Det forventes også, at rengøring af ventilationsskaktene i forbindelse med staldrengøring samt overbrusningsanlæggene til grisene vil mindske lugten.

Vilkår

- 6.1 Lugtgenerne skal begrænses ved en god staldhygiejne. Det skal sikres at stier og båse o.l. holdes rene, samt at fodringsanlæg holdes rene.

6.2 Støj

På ejendommen er der bl.a. støj fra staldventilation, indblæsning af korn i silo, brug af kompressor samt fra traktor-/lastbiltransport.

Da der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene. Det forventes, at alle ventilatorer opfylder de nugældende krav mht. til støj.

Indblæsning af korn i kornsiloen vil kun ske over få dage i løbet af høstperioden. Det vurderes, at der ikke vil være støjgener uden for ejendommen.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle og andet markarbejde.

Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt inden for normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendig med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

Vurdering

Det vurderes at støjgenerne fra produktionen vil være begrænset uden for ejendommen.

I tabel 12 kan Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj for virksomheder. Støj måles i skel til virksomheden

Bemærk at grænseværdierne for støj omfatter stationære anlæg. Støj i forbindelse med markarbejde er ikke omfattet af grænseværdierne.

Tabel 12 Maksimalt støjniveau fordelt over døgnet målt i skel fra stationære anlæg

Ugedag	Tidsrum	Max. Støjniveau, dB(A)
Mandage – fredage	07.00 – 18.00	55
	18.00 – 22.00	45
	22.00 – 07.00	40
Lørdage	07.00 – 14.00	55
	14.00 – 22.00	45
	22.00 – 07.00	40
Søn- og helligdage	07.00 – 22.00	45
	22.00 – 07.00	40

Vilkår

- 6.2 Virksomhedens stationære anlæg må ikke overskride Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj målt i virksomhedens skel. Se tabel 12.
- 6.3 Defekte tekniske installationer/anlæg, som giver anledning til støj skal straks udbedres, udskiftes eller tages ud af drift.
- 6.4 Virksomheden skal på tilsynsmyndighedens forlangende lade dokumentere, at vilkår 6.2 er overholdt. Dokumentation kan højst kræves én gang årligt.
- Dokumentation skal ske ved måling / beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993. Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.
- 6.5 Tomgangskørsel må kun ske inde på virksomhedens areal, og kun når det af tekniske årsager er påkrævet
- 6.6 Døre og porte til fodercentralen skal holdes lukket, når anlægget er i drift

Vilkår for støj er overført fra den oprindelige godkendelse

6.3 Transport

Arbejds kørsel til og fra produktionen sker ad Risbækvej. Hovedparten af transporterne består i levering og afhentning af grise, udbringning af husdyrgødning samt levering af foder. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbetinget, mens levering og afhentning af svin sker ugentligt.

Ansøger ønsker at etablere yderligere en adgangsvej til ejendommen så der er både en udkørsel og en indkørsel. Se bilag 1A. Det sker for at lette til- og frakørselsforholdene for lastbiler. Vordingborg Kommune, Trafik og Park har meddelt tilladelse til dette den 18-08-2015.

Transporterne vil primært foregå inden for normal arbejdstid 06-18. Alle grænseværdier for støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

Det tilstræbes, at kørslen sker på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på og omkring ejendommen uden for de anførte tidspunkter.

Tabel 13. Oversigt over transporter til og fra ejendommen

Transporter:	Øget transport
Levering af foder	108
Levering af mineraler mv.	27

Levering af slagtesvin (30 kg)	52
Afhentning af slagtesvin	52
Transporter med husdyrgødning	548
Levering af brændstof	13
Afhentning af døde dyr	52
Afhentning af affald	12
Andet/diverse	10
I alt	819

Vurdering

Antallet af transporter øges ikke væsentligt, da lastbiler nu enten kommer med anhænger eller vognene kører med større læs end tidligere. En del af transporterne er begrænset til enkelte af årets dage. Lastbilerne kan efter etablering af ny ud-/indkørsel let komme fra ejendommen. Desuden er der alene spredt bebyggelse i området omkring ejendommen. Vordingborg Kommune vurderer derfor samlet, at transporterne ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende

Vilkår

- 6.7 Transport gennem bymæssig bebyggelse i forbindelse med udbringning af gylle må kun ske på hverdage (mandag-fredag)

Vilkåret er overført fra den tidligere godkendelse.

6.4 Lys

Der er lys i staldene min. 8 timer dagligt, da der er velfærdsmæssige krav om det. Ud over disse timer vil der være lys ved arbejde i staldene osv. Lyset kører på timer.

Udendørs er der installeret 2 projektører. De er ikke tændt fast, men tændes nat og aften, hvis der sker uforudsete hændelser. Det samme gælder i landbrugets højsæson, hvor der høstes og/eller udbringes husdyrgødning.

Vurdering

Lyset i staldene er slukket om natten og vurderes derfor ikke at give anledning til gene for omkringboende. Udendørs belysning vil ikke være tændt fast og forventes derfor heller ikke at give anledning til væsentlige gener. I landbrugets højsæson vil de 2 projektere være tændt, men det vurderes ikke at give væsentlige gener uden for ejendommens areal.

Der stilles derfor ikke vilkår omkring belysning.

6.5 Ammoniak

Ammoniak fra gyllebeholdere og stalde behandles her

Tabel 14 Beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af BAT

Samlet faktisk ammoniaktab fra anlægget	2.676,40
Samlet vejledende ammoniaktab ved BAT	7.682,99
Forskellen mellem den reelle og den tilladte ved anvendelse af BAT	-5006,60

Det ses i tabel 12, at emissionen fra staldanlægget afgiver 5.006,60 kgN/år mindre end der kræves i forhold til vejledende lovgivning ved anvendelse af BAT.

For at mindske ammoniakemissionen fra stalden har ansøger valgt et staldsystem med en ammoniakfordampning, der er væsentlig mindre end referencestaldsystemet. Der er desuden valgt gylleforsuring som ammoniakreducerende tiltag. Ansøger overvejer desuden at etablere gyllekøling til opvarmning af stalde og tørring af korn. Gyllekøling indgår ikke i ammoniakberegningerne da det dels ikke er nødvendigt med den store reduktion som stalde og gylleforsuring giver og dels da det ikke ligger fast at det etableres.

Mere om dette kan ses i BAT-afsnittet.

Vurdering

Det vurderes, at beskyttelsesniveauet for ammoniak er overholdt. Ammoniak er på baggrund af de mange BAT tiltag reduceret med 5.060,60 kgN/år mere end kravet. Der stilles derfor ikke vilkår til reduktion af ammoniak fra stalde og gyllebeholdere.

6.6 Skadedyr

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af skadedyr minimeres. Forsuringsanlægget bevirker, at der ikke er fluegener, da fluernes æg, hverken kan tåle den hyppige udslusning eller det lave pH-niveau.

For at holde skadedyrsniveauet på et minimum, fortsætter det forebyggende arbejde i den nye stald og det forventes derfor ikke at der vil optræde flere gener efter udvidelsen.

Bekæmpelse af rotter og andre skadedyr foregår i samarbejde med en professionel skadedyrsbekæmper.

Vurdering

Det vurderes, at det er korrekt at god hygiejne, hyppig udslusning samt forsuring af gyllen minimerer antallet af fluer. Der stilles derfor ikke vilkår om fluebekæmpelse. For at begrænse rotter skal der foretages en forebyggende rottebekæmpelse. Der stilles derfor vilkår om, at der skal foreligge en aftale om forebyggende rottebekæmpelse

Vilkår

- 6.8 Der skal indgås kontrakt om forebyggende rottebekæmpelse med et autoriseret firma på området. Dette kan ske ved eksempelvis opstilling af giftkasser.
- 6.9 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter).

Vilkår 6.6 og 6.7 er overført fra den tidligere godkendelse.

6.7 Støv

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggelig management. Der vil være begrænset støvgener i forbindelse med daglig håndtering af foder, da det foregår i et lukket system.

I forbindelse med høst og indblæsning af korn/foder i siloen, kan der forekomme støvgener. Pga. afstanden til nærmeste nabo vurderes det, at naboer ikke vil opleve gener i forbindelse med støv når der indblæses korn i høst.

Vurdering

Det vurderes samlet at der ikke vil være støvgener fra drift af stalde mv. uden for ejendommen i forbindelse med dyreholdet. Der stilles derfor ingen vilkår til støv.

7. Påvirkning fra arealerne og anlægget

Påvirkning af vandløb og søer

Vandløb: Tilløb til (T.T.) Sømosebæk, Risbæk og Nyhåndsbæk.

Nedenstående skema viser målsætning og tilstanden i vandløbene, i oplandene omkring markblokkene.

Tabel 15 Nedenstående skema viser målsætningen for vandløbene (data fra Danmarks miljøportal).

Vandløbsnavn	Stations nr.	Tidligere Fiske målsætning / nuværende tilstand	Vandplanens målsætninger og DVFI krav	Nuværende tilstand Fauna (DVFI)	Nuværende tilstand Fysisk Indeks (DFI)
T.T Sømosebæk	14.73.05	C	GM 5	01-03': 4	Ikke vurderet
Risbæk	12.30.10	B3/Tilfredsstillende	GT 5	2007: 4	Moderat
Nyhåndsbæk	12.30.50	B3/ Ikke tilfredsstillende	GT 5	2010: 4	Ringe
	12.30.60	B3/ Ikke vurderet	GT 5	2012: 2	Ikke vurderet

God økologisk tilstand (GT), Godt økologisk potentiale (GP), Generel målsætning (GM). Tal refererer til faunaklasse (DVFI).

Regionplansmålsætningen var en kobling af fisk og fauna, det er beskrevet herunder:
Når et vandløb er C målsat, er vandløbenes hovedformål afledning af vand, og der er dermed ingen krav til hvilke fisk, der skal kunne leve i vandløbet.

En B1 målsætning stiller krav til, at vandløbet skal kunne anvendes som gyde- og opvækstområde for laksefisk. Et B3 målsat vandløb, skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for ål, aborre, gedde og karpfisk.

Med målsætningerne følger et krav til dyrelivet i vandløbet, der defineres som Dansk Vandløbs Fauna indeks, DFVI, også kaldet faunaklasse. DVFI har en skala fra 1 til 7, hvor 1 er næsten intet dyreliv og kun få arter, der kan tåle meget forurenede og iltfattigt vand, og hvor 7 er helt rent og rislende iltholdigt vand med en mere varieret smådyrsfauna.

Ifølge vandplanen (2009-2015), skal vandløbene opnå god økologisk tilstand inden udgangen af 2015. I vandplanerne er dette præciseret til at vandløb, der i planerne er udpeget som blødbundsvandløb, kunstige el. stærkt modificeret skal opnå en DVFI på 4 og øvrige vandløb en DVFI på minimum 5.

God økologisk tilstand er et udtryk for en "svag afvigelse fra en tilstand upåvirket af menneskelig aktivitet". Godt økologisk potentiale har et reduceret mål mht. DVFI, disse vandløb skal opnå en DVFI på 4.

Alle de vandløb, der ikke er specifikt målsat i vandplanen har en generel målsætning, da alt overfladevand skal opfylde god økologisk tilstand. En generel målsætning svarer til en DVFI på 5 med mindre vandløbet er et blødbundsvandløb, stærkt modificeret eller kunstigt, i de tilfælde skal DVFI være 4.

Der stilles særlige krav i forhold til overfladevand, hvis man ligger inden for nitratklasse 1-3. 13 af markarealerne ligger i et område med nitratklasse 1.

Der stilles ligeledes særlige krav, hvis man ligger indenfor Ammoniakbufferzone 1-2. Én markblok ligger indenfor Ammoniakbufferzone 2.

Ingen af vandløbene opfylder på nuværende tidspunkt dens målsætning. Markblokkene ligger i oplandet til vandløbene og påvirker vandløbene ved nedsivning til dræn, der fører vandet videre ud i de åbne vandløb. Ni af markblokkene ligger helt op til åbne vandløb, der kan påvirkes direkte ved udspreddning samt ved nedsivning til dræn.

For, at vandløbene skal kunne opfylde deres målsætning, vil det som minimum kræve at, der ikke sker en øget udledning af næringsstoffer og sprøjtegifte. Vedligeholdelsen af et vandløb skal foretages mere skånsomt og sidst men ikke mindst, at der skal foretages fysiske forbedringer ved blandt andet udlægning af sten (dette kræver reguleringssager).

Vurdering

Miljøstyrelsen har udlagt en del af arealerne under ejendommens udspreddingsarealer til nitratklasse 1. Det betyder, at der skal ske en reduktion af den tilførte husdyrgødning til recipienterne. Det vurderes på den baggrund ikke at udvidelsen af svineproduktionen forringer kvaliteten af vandløbene.

7.3 Beskyttede naturtyper, herunder Natura 2000 og bilag IV arter

Husdyrloven inddeler ammoniakfølsom natur i tre kategorier. Vordingborg Kommunes kategorier er:

Kategori 1-natur

- Ammoniakfølsomme skovnaturtyper
- Ammoniakfølsomme habitatnaturtyper
- Ammoniakfølsomme sø-naturtyper
- § 3 heder og overdrev indenfor Natura 2000

Kategori 2-natur

- Overdrev over 2,5 hektar beliggende uden for Natura 2000-områder.

Kategori 3-natur

- § 3 hede, mose eller overdrev med høj naturværdi uden for Natura 2000-områder
- § 3 hede, mose eller overdrev med høj naturværdi indenfor Natura 2000-områder, som ikke er kategori 1 eller 2-natur
- Ammoniakfølsom skov

For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniakdeposition i naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom ud over ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha ud over de 1000 meter.

For kategori 2-natur gælder, at den totale ammoniakdeposition til naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

For kategori 3-natur gælder, at kommunen skal vurdere, om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition, og hvad det nødvendige krav eventuelt skal være. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/år.

Beregning af N-deposition

Beregninger er foretaget i husdyrgodkendelse.dk for så vidt angår bidrag fra stald og lager.

Påvirkning af kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur, som er et kalkoverdrev, ligger ca. 1,7 km syd for stald og lager. Total deposition på overdrevet fra anlægget: 0,0 kg.

Påvirkning af kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur, som er et overdrev, ligger ca. 1,6 km sydvest for stald og lager. Total deposition på overdrevet fra anlægget: 0,0 kg N/år

Påvirkning af kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3-natur, som er et overdrev, ligger ca. 1,4 km øst for stald og lager. Total deposition på overdrevet fra anlægget: 0,0 kg N/år

Påvirkning af beskyttet natur efter Naturbeskyttelseslovens¹¹ §3

Nærmeste beskyttede natur, som er en sø, ligger ca. 900 m syd for stald og lager. Total deposition fra anlægget på området: 0,0 kg N/år

Påvirkning af Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 område, som er Busemarke Møse og Råby Sø (nr.183) ligger 1,5 km syd for stald og lager. Total deposition fra anlægget til Natura 2000 området :0,0 kg N/år

Udpegningsgrundlaget for område nr. 192 Busemarke Møse og Råby Sø er følgende:

1150 Lagune
1220 Strandvold med flerårige planter
1330 Strandeng
2110 Forklit
2130 Grå/grøn klit
2160 Havtornklit
3140 Kransnålalge-sø
6210 Kalkoverdrev NY
7210 Avneknippemose*
7230 Riggær
91E0 Elle- og askeskov
1016 Sump Vindelsnegl

Natura 2000 område 171 - Klinteskoven og Klinteskov Kalkgrund ligger 2 km øst for stald og lager. Total deposition fra anlægget på området: 0,0 kg N/år

Udpegningsgrundlaget for område nr. 171 - Klinteskoven og Klinteskov Kalkgrund er følgende:

1016 Sump vindelsnegl
1166 Stor vandsalamander
1230 Klinter eller klipper ved kysten
3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
5130 Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
6120 Meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand
6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund
6230 Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
7220 Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230 Riggær
9130 Bøgeskov på muldbund
9150 Bøgeskov på kalkbund
91E0 Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Påvirkning af bilag IV arter

¹¹ LBK nr. 1578 af 08/12/2015 om naturbeskyttelse

På bilag IV i EU's Habitatdirektiv er der listet en række dyr og planter (bilag IV arter), som medlemsstaterne har en særlig forpligtigelse til at beskytte. Vordingborg Kommune ligger inden for det naturlige udbredelsesområde for Springfrø, Stor Vandsalamander og Markfirben.

Vordingborg Kommune har kendskab til forekomst af en bilag IV art i et grusgravsområde 1 km nordvest for stald og lager. Det drejer sig om Markfirben.

Vurdering

Baggrundsbelastningen i Vordingborg Kommune på ca. 10,3 kgN/ha/år. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk foretaget af Vordingborg Kommune viser, at ammoniak depositionen fra produktionen ved de beskyttede naturtyper og i Natura 2000 områderne er 0,0 kg.

På den baggrund vurderer Vordingborg Kommune, at tålegrænserne for de beskyttede naturtyper, herunder Natura 2000 ikke vil blive overskredet på baggrund af udvidelsen af svinebesætningen på Risbækvej 5.

Endvidere vil produktionen og udspretningsarealernes beliggenhed i forhold til Natura 2000 områder og beskyttet natur ikke medføre, at der vil ske en negativ påvirkning af områderne eller af bilag IV arter.

7.6 Nitrat til grundvand

Ca. 50 % af markerne er beliggende i område med særlig drikkevands interesse mens de sidste 50 % er beliggende i et område med almindelig drikkevandsinteresser. Se bilag 5.

Ingen af udspretningsarealerne ligger indenfor nitratfølsomme områder i forhold til grundvandsbeskyttelsen. Det nærliggende indvindingsområde er ophørt som følge af at Klintholm Havn vandværk er nedlagt som selvstændigt værk.

Vurdering

Det vurderes på baggrund af ovenstående at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nitratproblemer i forhold til grundvandet og der stilles derfor ikke vilkår til beskyttelse af nitratfølsomt grundvand.

8. Bedste Anvendelige Teknik

Der er ved udvidelse af husdyrbrug krav om at der skal være fokus på Bedste Anvendelige Teknologi (BAT). Der er via husdyrloven reguleret, hvilket BAT-niveau en ejendom skal overholde. Kravet gælder også den eksisterende del af produktionen om end kravene er knap så omfattende.

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Slagtesvinestalden er indrettet med delvis fast gulv. Der anvendes overbrusning af gødearealet, så det renholdes og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Stalden er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold og derved nedsætte risikoen for sygdomme, nedsætte lugt fra staldene og mindske støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Håndteringen af gylle er med træk og slip. Der er hyppig udslusning af gylle fra staldene.

Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid.

Teknologiblade

Til slagtesvin findes følgende teknologiblade for BAT:

- ❖ Luftrensning
- ❖ Delvist fast gulv
- ❖ Køling af gylle i svinestalde
- ❖ Svovlsyrebehandling af gylle

Valg af teknologi

- ❖ Der er valgt reduktion i total gram fosfor pr. FE for overholdelse af BAT-niveauet. Dette afventer miljøstyrelsens nye BAT-krav.
- ❖ Svovlsyrebehandling af gylle er valgt. Herved sker der en reduktion af ammoniak fra staldanlægget og gyllebeholdere. Derudover er det valgt at overdække alle gyllebeholder samt den nye. Overdækning er ikke nødvendig for at overholde kravet om ammoniakreduktion på ejendommen.
- ❖ Der overvejes at etablere gyllekøling i den nye stald, Gyllekøling hiver varmen ud af gyllen så den kan opvarmes og udtørres efter hver vask. Gyllekølingsanlægget er tilpasset varmebehovet. Nedkøling af gylle nedbringer ammoniakfordampning. Gyllekøling er ikke nødvendig for at overholde kravet om ammoniakreduktion og derfor vil der ikke blive stillet vilkår om dette.
- ❖ Der er valgt delvis fast gulv både i den eksisterende og nye stald. Herved mindskes ammoniakfordampningen og lugtemissionen fra staldanlægget.

Fravalg af teknologi

- ❖ Luftrensning. Er ikke nødvendig for at overholde BAT-Niveauet.

Beregning af det vejledende ammoniakemissionsniveau

Ammoniak beskrives i afsnit 6.5

Stalde og gyllebeholdere udleder samlet 2.676,40 kgN/år. Det vejledende BAT-krav er på en max. emission på 7.682,99. Der udledes altså 5006,60 kgN/år mindre end der kræves i forhold til vejledende lovgivning ved anvendelse af BAT.

Rengøring og desinficering

Vandforbruget ved rengøring af stalde minimeres ved at iblødsætte staldene og derefter vaske med højtryksrensere. Der bruges koldt vand. Ved udbrud af sygdomme kan det være nødvendigt at desinficere staldene med godkendte midler i forbindelse med rengøring.

- Staldene rengøres efter hvert hold svin, hvilket vil sige 4-5 gange årligt.

Ventilation

Ventilationsanlægget er undertryksventilation der styre temperaturen, så der er optimale forhold for

svinene i stalden.

Ventilationsafkastene bliver vasket og eftersat hver gang staldene vaskes.

Ventilationen er fuldautomatisk temperaturstyret, hvilket sikrer at ventilationen kører optimalt med hensyn til ønsket temperatur i staldene og minimum elforbrug.

Ventilationsanlægget serviceres løbende.

Foder og fosfor

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere N-udledning. Reduktion af protein i foderet sker primært ved løbende forbedring af foderkvaliteten og ved genetiske forbedringer af svinets fodereffektivitet.

Fosforindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere P-udledning.

Antal DE	Emissions-niveau	Kg fosfor
588,22 DE i sl.svin	22,3 kg P pr DE	13.080

BAT for fosfor er beregnet til 13.080,48. Fosfor ab lager er i ansøgningen beregnet til 12.051 kg P, hvorved BAT niveauet opfyldes på ejendommen.

8.1 Staldsystemer

Alle gulve er delvis spaltegulve som sammen med gylleforsuringen er at betragte som BAT

8.2 Ressourcer

Forbruget af el, vand og diesel stiger i takt med, at produktionen øges. Hvis den nye stald opvarmes ved gyllekøling spares den diesel i den forbindelse.

8.3 Gødningsopbevaring

Alle gyllebeholdere overdækkes med teltdug hvilket begrænser afdampning af ammoniak og lugtmission. Desuden reduceres mængden af regnvand i gyllebeholderen, hvilket betyder at der ikke køres med gylle opblandet med regnvand når gyllen skal udbringes.

8.4 Udbringning af husdyrgødning

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, så mængden af handels- og husdyrgødning er tilpasset afgrødens behov. I planen tages der hensyn til bonitet, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

Der er ingen stærkt hældende arealer eller vandløb nær udbringningsarealerne.

Udbringningen af husdyrgødning vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages, så vidt det er muligt, indenfor normal arbejdstid.

Pumpning og håndtering af husdyrgødning i øvrigt foregår normalt indenfor normal arbejdstid. Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt husdyrgødning. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Eftersom gylle udbringes på veletablerede afgrøder med slæbeslanger eller nedfældes, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne. Når der udbringes husdyrgødning og efterfølgende suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 10-20 pct. mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødning. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering af sædskifte og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig.

Vilkår

- 8.1 Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Procestanken skal være forsynet med låg.
- 8.2 Der må kun anvendes svovlsyre til forsuring af gyllen.
- 8.3 Før svovlsyrebehandling må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0. Alle målte pH-værdier før svovlsyrebehandling skal dog være mindre end 6,5.
- 8.4 Svovlsyrebehandlingsanlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.
- 8.5 Svovlsyrebehandlet gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.
- 8.6 Svovlsyrebehandlingsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
- 8.7 Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal endvidere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på måneds-basis før svovlsyrebehandling.
- 8.8 Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af svovlsyrebehandlingsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere. Svovlsyrebehandlingsanlægget skal kontrolleres af producenten mindst hver fjerde måned. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
- 8.9 Vordingborg Kommune skal underrettes i følgende situationer:
 - Den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling.
 - Der måles pH-værdier før svovlsyrebehandling, som er større end 6,5, i en sammenhængende periode på mere end 2 uger.

- Svovlsyrebehandlingsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 5 dage.
- Data for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af pH-måler samt kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på Vordingborg Kommunes forlangende.

9. Husdyrbrugets ophør

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde, gyllekanaler og siloer blive tømt og rengjort. Et evt. ophør skal meddeles Vordingborg Kommune.

Vilkår

9.1 Husdyrbrugets ophør skal meddeles Vordingborg Kommune senest 3 måneder efter sidste produktionsdyr er væk fra bedriften. Desuden skal følgende foretages:

- Gyllebeholdere, fortank med rørsystemer, gyllekanaler / kummer m.v. skal tømmes og rengøres
- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter reglerne om udbringning af husdyrgødning.
- Stalde og fodersiloer skal tømmes og rengøres.

10. Vilkår fra eksisterende godkendelse som ophæves

Den oprindelige godkendelse er udarbejdet umiddelbart efter den nye husdyrlov trådte i kraft. Dermed er der flere vilkår som ikke længere er relevante eller som er blevet til lovgivning. Der er desuden nogle vilkår som er fjernet af Natur og Miljøklagenævnet.

Følgende vilkår fjernes derfor

Generelle forhold

- 2.1 Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen, Risbækvej 5, 4791 Borre samt de udspretningsarealer der er tilknyttet husdyrproduktionen under CVR nr. 30496647.
Erstattes af nyt vilkår i tillægget
- 2.2 Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Vordingborg Kommune.
Udgår lovtekst

- 2.3 Udsiftingning af arealerne indeholdt i denne godkendelse skal forud anmeldes til kommunen, senest inden planårets start den 1. august, jf. § 16 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.
Udgår lovtekst
- 2.4 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, som fremgår af ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og med de ændringer som fremgår af godkendelsens vilkår.
Erstattes af vilkår 2.1 i denne godkendelse
- 2.5 Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på virksomheden.
Udgår
- 2.6 Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de relevante vilkår.
Udgår
- 2.7 Ændringer i ejerforholdet (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til Vordingborg Kommune.
Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændringen/udvidelsen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.
Udgår lovtekst
- 2.8 Ændringer i udspretningsarealer som ansøger ejer eller forpagter skal meddeles Vordingborg Kommune inden den 1. august forud for det kommende gødningsår. Kommunen foretager en vurdering af om de ønskede arealer er mere sårbare end de eksisterende.
Udgår lovtekst
- 2.9 Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.
Udgår lovtekst

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

- 3.1 Svinestaldens tag skal være mørkebrunt eller sort for ikke at skæmme landskabet.
Vilkåret fjernes og erstattes af nyt vilkår til byggeriet efter en ny konkret landskabelig vurdering ud fra de nuværende forhold på ejendommen.

Husdyrhold og staldindretning

- 4.1 Svinebruget tillades drevet med en produktion på max. 371,4 DE, svarende til 13.000 stk. slagtesvin fra (30-102 kg) årligt.
Udgår ved ansøgning om udvidelse af dyreholdet og erstattes af nyt

- 4.2 Der må maksimalt være 3.120. slagtesvin svarende til 205.920 kg svin på stald ad gangen og produktionen må ikke overstige 371,4 DE slagtesvin (30-102 kg) på årsplan.
Udgår ved ansøgning om udvidelse af dyreholdet og erstattes af nyt
- 4.3 Inden for dette produktionsniveau tillades afvigelser i ind- og afgangsvægten, så længe max antal DE ikke overskrides. Indgangsvægten må dog kun variere inden for intervallet 25-35 kg og afgangsvægten må variere indenfor 95-105 kg.
Udgår - Vilåret er forældet. Ændret af Natur og Miljøklagenævnet
- 4.4 Sammensætningen af svin på stald må på intet tidspunkt medføre større lugtemission end 66.924 OU/s pr sektion, hvor lugtemissionen beregnes som 300 OU/s per 1000 kg. (
Forældet da det er fra det tidligere dyrehold

Ventilation

- 4.17 Ventilationsanlægget skal udføres, således at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støvgener for omkringboende.
Udgår da anlægget er opsat
- 4.18 Ved etablering af nyt ventilationsanlæg skal det dokumenteres, at max grænserne for OUE/s kan overholdes i nærmeste samlede bebyggelse.
Lugt er indarbejdet som en forudsætning for en godkendelse. Vilåret er derfor overflødig

Vand

- 4.23 Vandmåleren skal aflæses hvert kvartal. Forbruget skal noteres i en logbog som kan forevises ved tilsyn.
Vilåret ændres til årlig registrering

Ei

- 4.25 Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. ventilationsanlægget skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
Der stilles vilkår til de relevante anlæg enkeltvis

Spildevand

- 4.27 Udledning af tag- og overfladevand til dræn, vandløb og søer kræver særlig udledningstilladelse fra Vordingborg Kommune.
Udgår da det er lovtekst – Vordingborg Kommunes spildevandsgruppe behandler bortledning af overfladevand.
- 4.28 Der må ikke ske vask af maskiner, redskaber samt sprøjteudstyr på ejendommen

Ændres til nyt vilkår om hvordan vask skal foregå hvis det bliver aktuelt

Affald

- 4.30 Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
Udgår -Lovtekst
- 4.31 Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Affaldet skal bortskaffes i henhold til kommunens regulativer.
Udgår - Reguleres af lovgivning og regulativer
- 4.32 Døde dyr og andet animalsk affald, skal opbevares i lukket kasse (større dyr under kadaverkappe) eller lign og placeres på et egnet sted efter aftale med Vordingborg Kommune, således at der i tidsrummet indtil afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold, herunder adgang for omstrejfende dyr.
Udgår opbevaring og bortskaffelse af døde dyr reguleres ved lovgivning og kommunen er ikke myndighed
- 4.33 Døde dyr skal tilmeldes afhentning hurtigst muligt og senest 24 timer efter dyret er konstateret dødt.
Udgår – lovtekst og anden myndighed

Uheld og risici

- 4.35 Ved uheld, hvor der er sket eller hvor der er fare for en større forurening af omgivelserne skal alarmcentralen straks kontaktes på 112

Vilkåret uddybes og opdateres. Dermed udgår det i sin nuværende form.
- 4.36 Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller en driftsforskrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medfører konsekvenser for det ydre miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedure, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen
- Oplysning om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer samt vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Planen skal indsendes Vordingborg Kommune senest den 15.01.2008

Udgår der er fremsendt en ny beredskabsplan i forbindelse med tillægget og der kommer

vilkår om opdatering

Gødningstyper, opbevaring og udbringning

- 5.2 Håndtering af gylle skal ske under opsyn således, at spild undgås
Vilkåret fjernes da påfyldning kun må ske på befæstet areal med afløb til beholder medmindre det suges
- 5.3 Påfyldning af gylle må kun ske på befæstet areal med afløb til gyllebeholderen.
Vilkåret erstattes med et nyt med tilføjelsen medmindre det suges op
- 5.4 Der skal udvises god landmandsskik, ved information af de omkringboende før gylle-udbringning. Dette skal ske ved SMS til de naboer som har tilmeldt sig en SMS-kæde. Det er naboerne selv som skal tilmelde sig SMS-kæden og sikre at landmanden modtager evt. nye telefonnumre.
Vilkåret udgår – kan ikke hjemles i nogen lov.
- 5.5 Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletankene ikke pumpes gylle uden for beholderne.
Udgår –reguleres af lovgivning
- 5.6 På husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer må der maksimalt udbringes 192,31 DE, svarende til 19.443 kg N/år og 3.527 kg P/år.
Vilkåret udgår til fordel for nyt med de nye og relevante mængder
- 5.8 Der skal på ejendommen etableres 8,1 % (svarer i dag til 11,13 ha) efterafgrøder mere end det til enhver tid lovgivningsmæssige krav. De ekstra efterafgrøder må ikke som følge af planteavlsvilkåret erstattes af vintergrønne marker.
Udgår og erstattes af nyt med nye krav til efterafgrøder.
- 5.9 Efterafgrøder skal placeres således at de giver størst miljømæssig effekt, dog skal minimum 9,75 ha etableres på udspretningsarealer omfattet af nitratklasse 3.
Udgår – alle udspretningsarealer er nitratklasse 1
- 5.12 I driftsjournalen skal der årligt udarbejdes et kort over placering af efterafgrøder på bedriftens arealer, som skal forevises ved tilsyn og muliggøre kontrol af vilkåret. Kort over placering af efterafgrøder skal opbevares i mindst 5 år.
Udgår da vi ikke stiller krav om efterafgrøder på bestemte arealer da alle arealer er i samme nitratklasse.

Transport af husdyrgødning

- 6.6 Transport af husdyrgødning på offentlige veje, skal foregå i tankvogn eller i renholdt gyllevogn med udstyr, der hindrer spild fra slanger mv. samt udstyr, der ved påfyldning af vogn hindrer overløb. Sker der spild skal husdyrgødningen straks opsamles.
Udgår det er vejmyndigheden og politiet som regulerer dette

Øvrig transport

- 6.9 Ekstern transport med tunge lastvogne skal foregå fra Klintevej og videre via Risbækvej. Øvrig transport der er internt mellem de ejendomme, herunder marker der indgår i driftssamarbejde med Risbækvej 5 er undtaget fra denne bestemmelse
*Udgår da vi jf. Miljøstyrelsens vejledning ikke kan stille vilkår til ekstern transport uden for ejendommen. Desuden ønsker vi fortsat at interne transporter mellem marker og ejendomme foregår af den kortest mulige rute***Lys**
- 6.10 Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omgivelserne.
Udgår da der ikke er belysning af betydning som kan genere omkringboende

Oplag af olie, pesticider og andre kemikalier

- 6.14 Der må ikke være oplag af farligt affald, herunder spildolie på ejendommen.
Vilkåret fjernes og erstattes med et vilkår om hvordan spildolie skal opbevares hvis det bliver aktuelt.
- 6.15 Der må ikke opbevares pesticider eller andre kemikalier til driften på ejendommen.
Udgår da kommunen ikke længere er myndighed på pesticider mv. samt at der skal være mulighed for at opbevare svovlsyre i forbindelse med gylleforsuringsanlægget

Vilkår for BAT

- 8.1 Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
Vilkåret udgår. Vi regulerer det vi kan via BAT

Bilag 1 Situationsplan over ejendommen

Bilag 1A Oversigt over ind- og udkørsel efter udvidelsen

1003420
1-01-1

Terræn, 1 : 1250

- Eksisterende vej
- Midlertidig afgrænsning
- Ny blivende vej
- Køreplader
- Materialeplads
- Asfalt
- Faskine

Grønne koter er eks. koter
Røde koter er nye koter

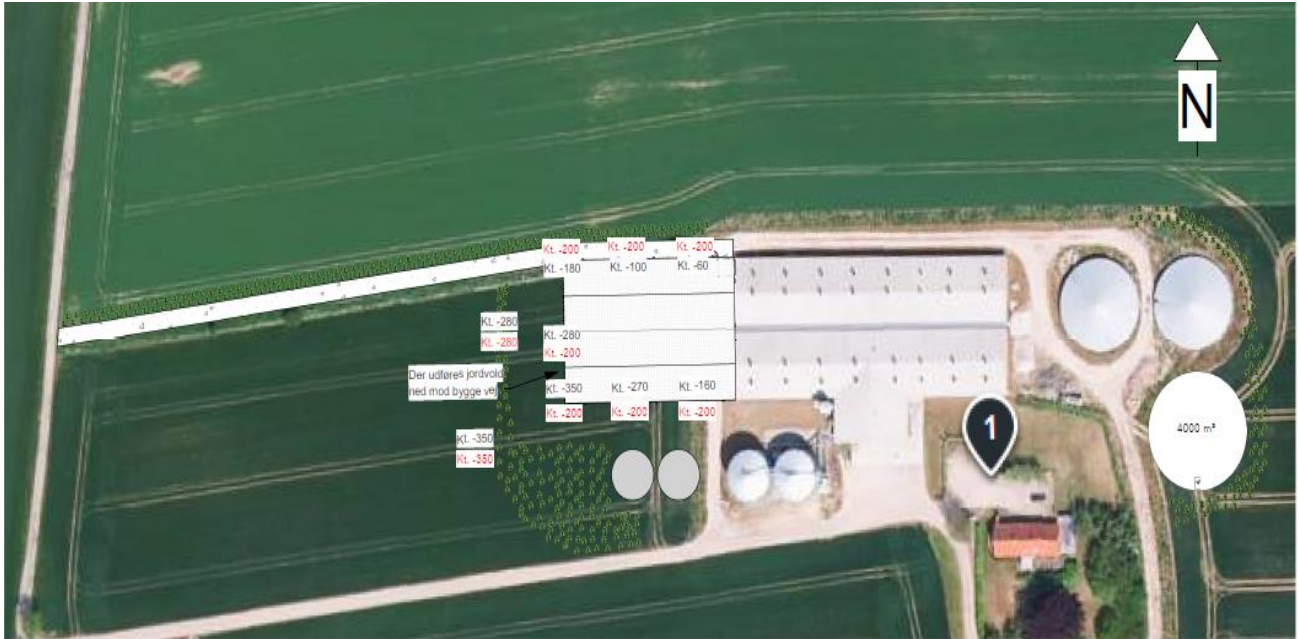
Befæstigede udfikaret
Materialeplads/rullevogne udfikaret

Veje	
Type	Areal
Udf. Ny blivende	1.088 m ²
Udf. Ny indkørsel	1.120 m ²
	2.208 m ²

Tegning er vejledende, ej målfast og kan derfor ikke betragtes som produktionstegning.
Tegningen er GRAKJÆRS ejendom og må ikke kopieres, gengives eller overdrages uden vores skriftlige samtykke.

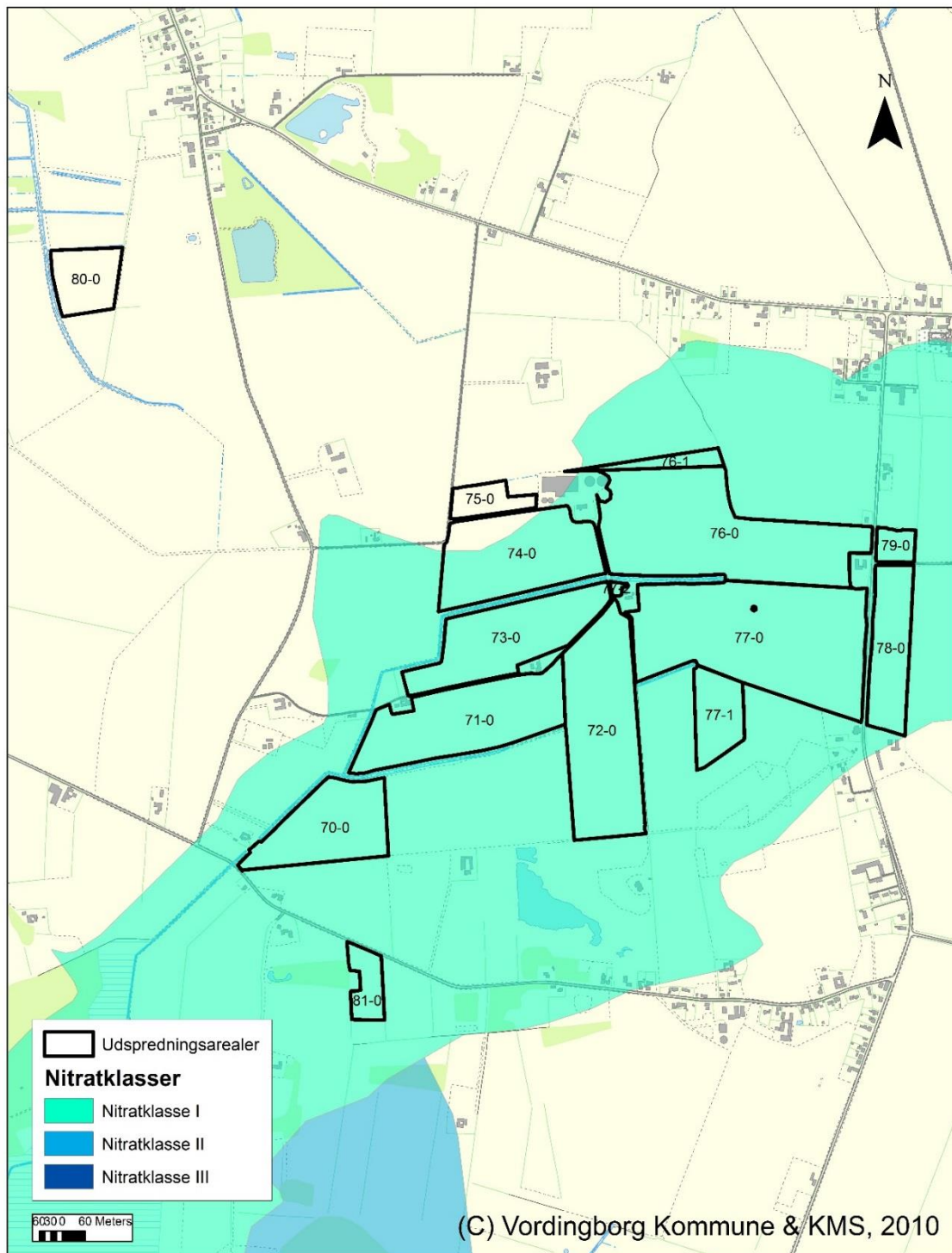

Bilag 2 Beplantningsplan

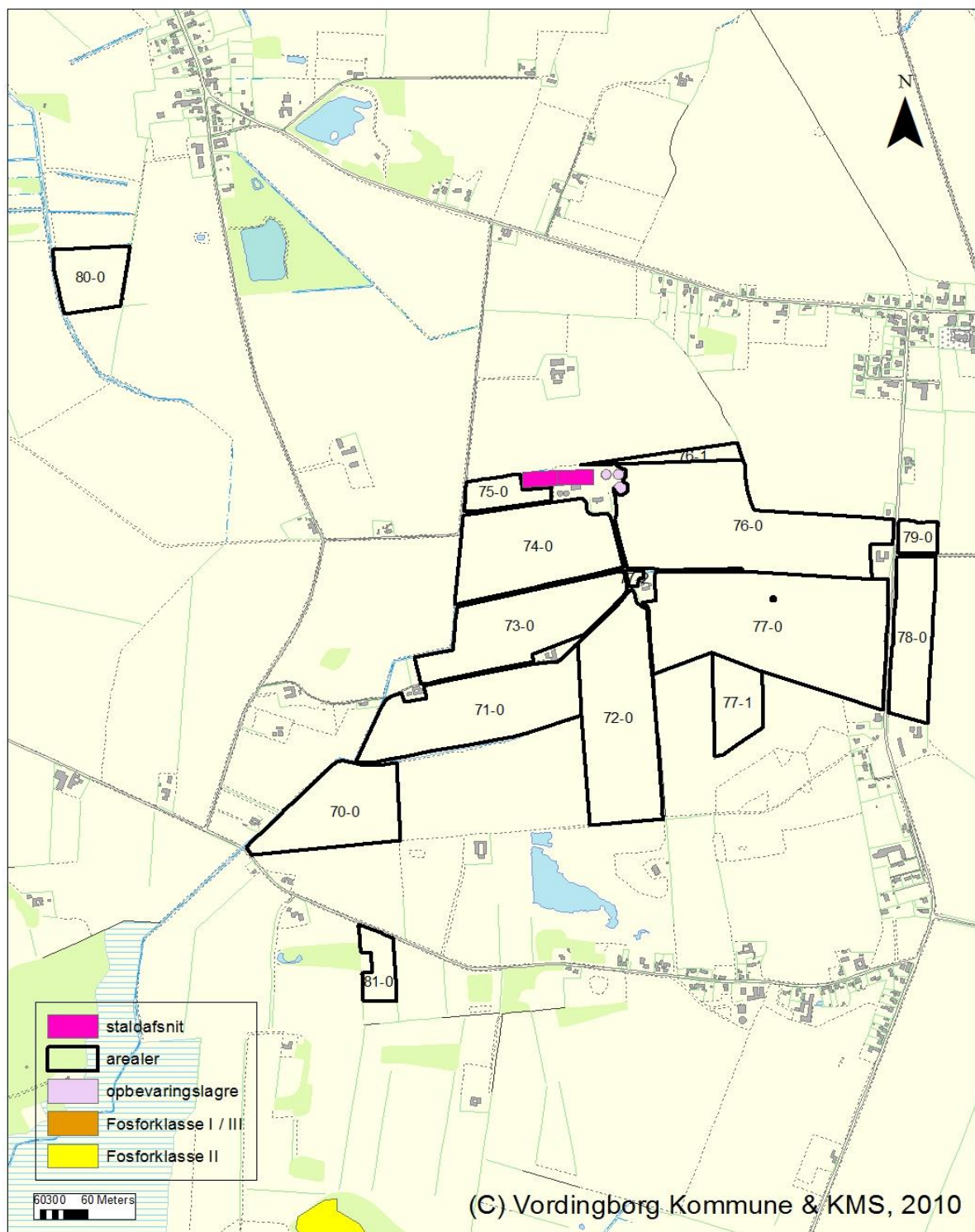

Terræn, 1 : 1250

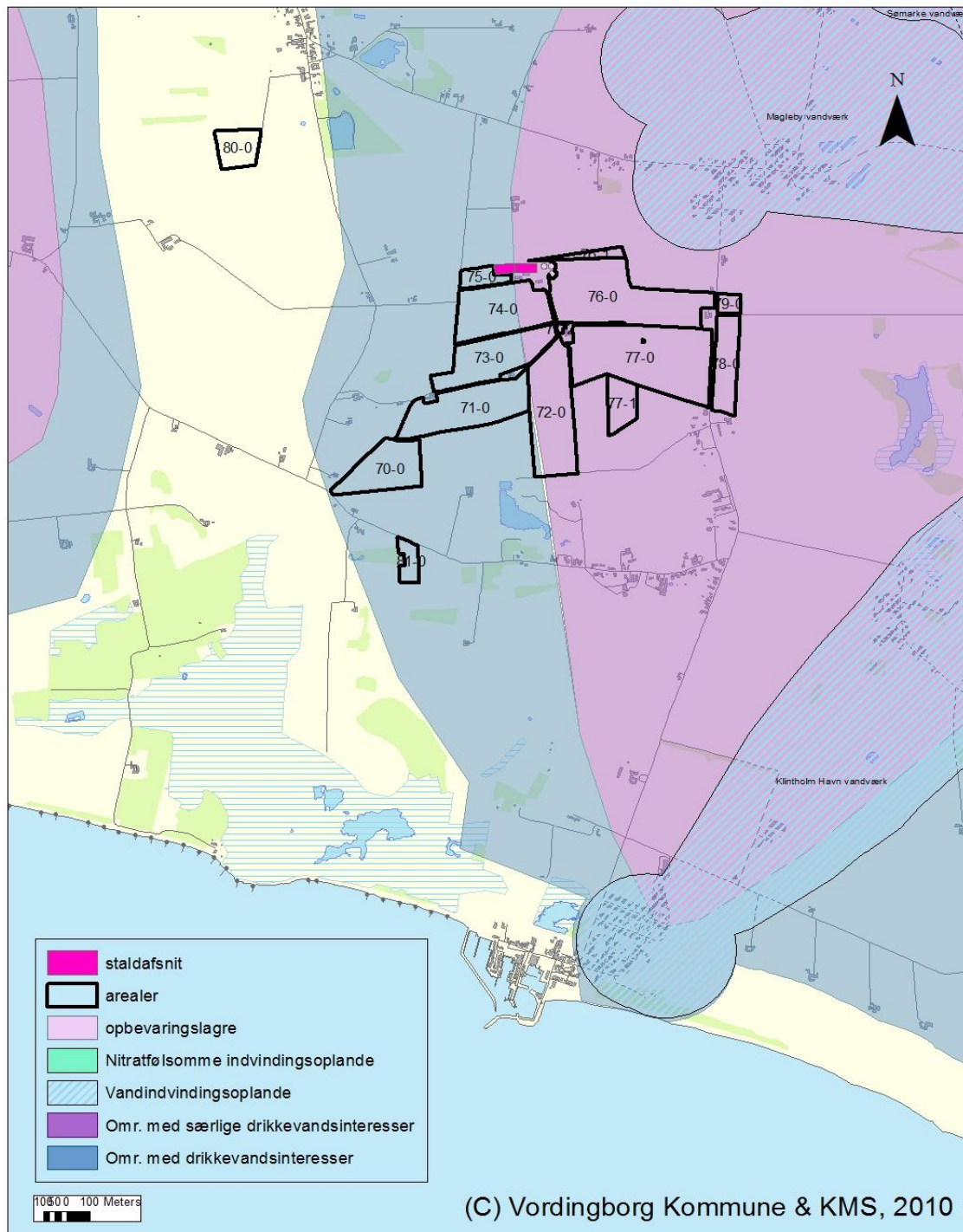
Bilag 3 Nitratklasser på udspretningsarealerne

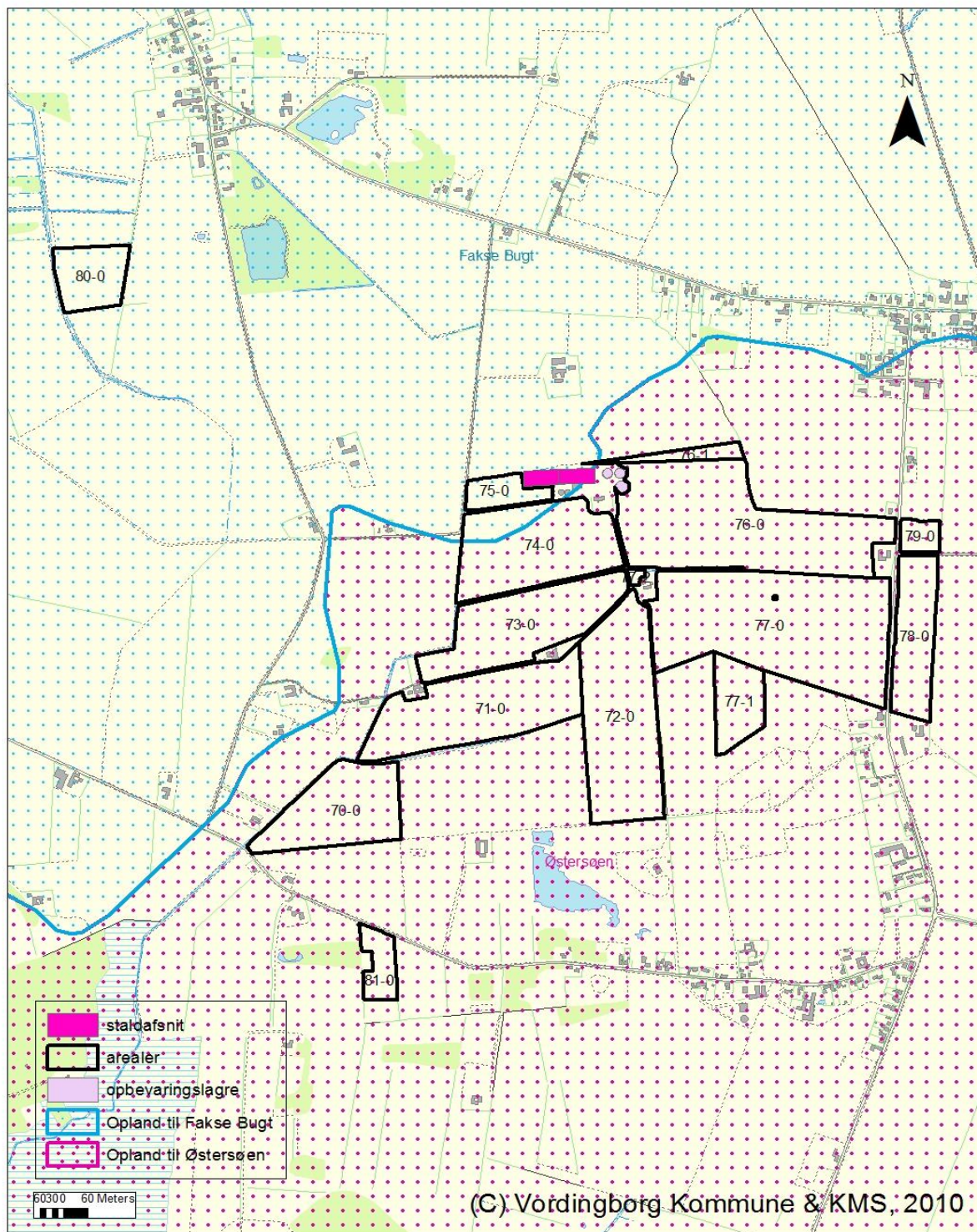
Bilag 4 Fosforklasser på udspretningsarealerne

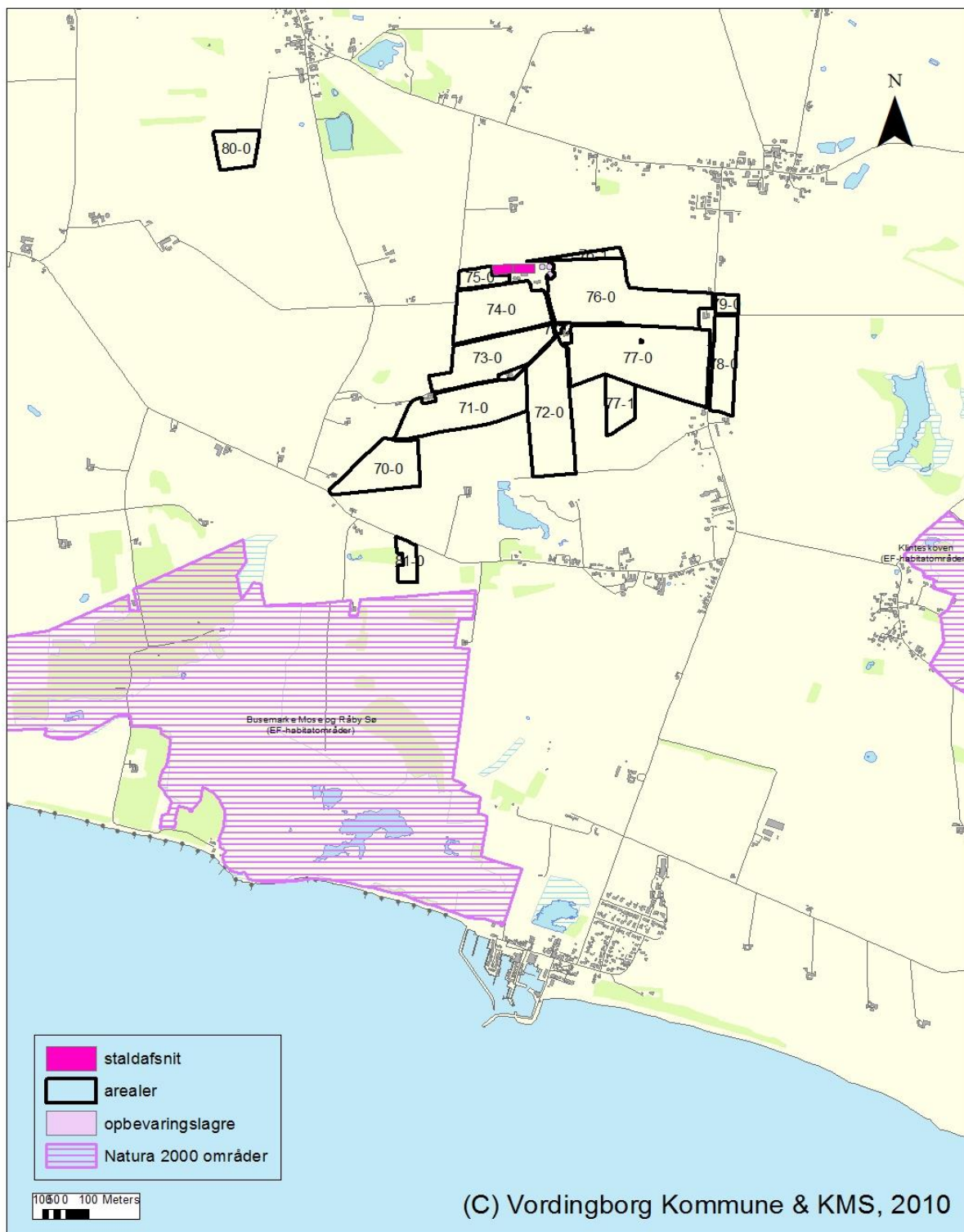
Bilag 5 Grundvand

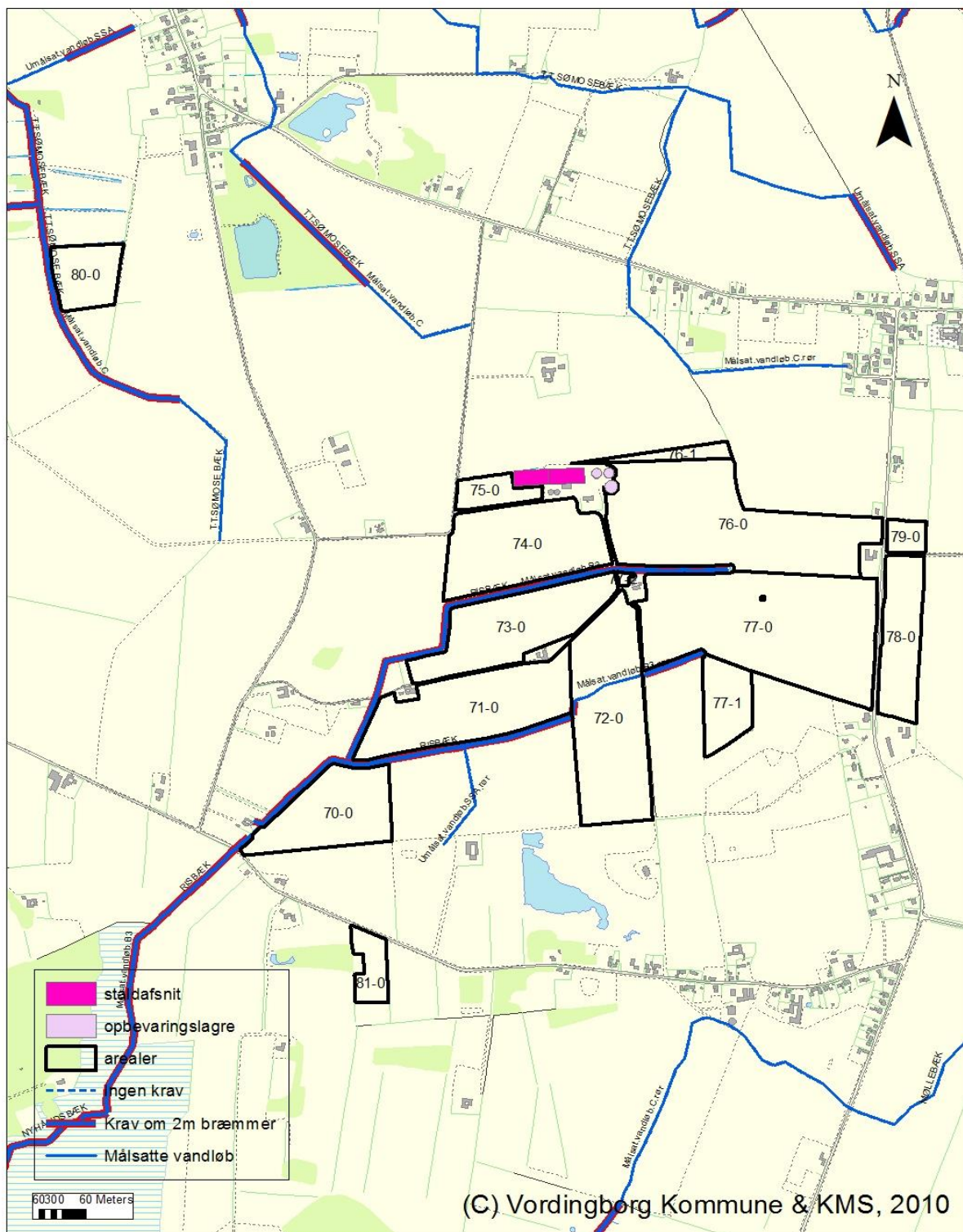
Bilag 6 Oplande der afledes til fra markerne

Bilag 7 Natura 2000

Bilag 8 Vandløb

Bilag 9 Beregning af omkostninger ved sorte tage

Hermed lidt ekstra priser vedr. Bjerke Jensen:

Ny stald:

• Malede tagplader	2344 m ²	kr. 63.288,-
• 100 mm isolering	2344 m ²	kr. 234.400,-

Eksisterende stald:

• Udskiftning af plader	4111 m ²	kr. 698.870,-
• Ekstra isolering	3755 m ²	kr. 375.500,-

Med venlig hilsen / kind regards

Holger Kudahl
Salgskonsulent

HPH Totalbyg A/S

Haraldsvej 66
8960 Randers SØ

Tlf:(+45) 28 15 51 75
Fax:(+45) 96 87 35 66
www.hph-totalbyg.dk

HPH
TOTALBYG A/S

Bilag 10 Gældende vilkår –samlet liste

- 2.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningssskema 64714, version 4 og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 3.1 Tilbygningerne skal opføres i samme farve- og materialevalg som de eksisterende stalde, således at tagflader og facader fremstår ensartede
- 3.2 Bygningerne må ikke anvendes til reklamering og må ikke forsynes med anden belysning end den der er nødvendig for driften af ejendommen
- 3.3 Terrænet omkring tilbygningen skal straks efter byggeriets færdiggørelse efterbehandles så det falder naturligt ind i det omkringliggende landskab. Skråningen mod vest skal anlægges med et maks. fald på 1:5 og skal varieres i sin udstrækning (afslutning og hældning) så skrænten ikke fremstår firkantet og kunstig.
- 3.4 Eksisterende skærmende læhegnsplantning nord for eks. svinestalde skal forlænges mod vest langs den nye tilbygning. Hegnsplantningen skal bestå af en blanding af hjemmehørende, primært løvfældende arter af (blivende) træer og buske
- 3.5 Ligeledes skal der syd og øst for ny gyllebeholder etableres en skærmende læhegnsplantning bestående af en blanding af hjemmehørende, primært løvfældende arter af træer og buske som en forlængelse af eksisterende hegnsplantning omkring gyllebeholderne
- 3.6 Syd og vest for det nye staldanlæg skal der plantes grupper af træer, der kan udvikle sig til markante solitærtræer, f.eks. eg, ask, lind, popler. Alternativt kan træerne etableres i en buskplantning af liguster, buskroser o.l.
- 3.7 Beplantningen skal være etableret senest 1 år efter, at de ny stalde er opført. Regnes fra færdigmelding af byggeriet.
- 3.8 Retablering af ca. 330 meter læhegn i ejendoms- og ejerlavsskel mod øst (eller i det mindste min. 175 meter i den nordligste del af skellet) (visuel afskærmning af staldanlægget ved udsigt mod vest fra Klintholm Havnevej uden at genere den daglige drift på ejendommen.
- 3.9 Al beplantning som er etableret for at afskærme ejendommen skal vedligeholdes således at beplantning, som går ud erstattes af ny beplantning efter kravene i det oprindelige vilkår.
- 4.1 Der må maksimalt produceres 21.500 slagtesvin fra 30 – 110 kg årligt
- 4.2 Der tillades en variation i ind-/afgangsvægten på +/-5 % så længe det samlede antal

DE pr år ikke overskrides. (Baseret på DE beregninger ved meddelelse af godkendelsen).

- 4.3 Husdyrbruget skal føre registreringer over produktionen, så det til enhver tid kan dokumenteres, at godkendelsens vilkår om produktionens størrelse overholdes. Registreringerne kan bestå i slagteriafregninger, E-kontrol eller lign.
- 4.4 Produktionsniveauet må aldrig overstige det niveau, som der er miljøgodkendte udspretningsarealer til.
- 4.5 Ventilationsanlægget skal rengøres min hver 3. måned, i forbindelse med, at staldene vaskes.
- 4.6 Defekte og støjende ventilatorer skal straks udskiftes/reparerer.
- 4.7 Ventilationsanlægget skal mindst 1 gang årligt efterses af et professionelt firma på området. Kvittering for den årlige kontrol skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende mindst 5 år tilbage i tiden.
- 4.8 Elforbruget registreres årligt på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares i 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 4.9 Rør og drikkevandsventiler skal gennemgås jævnligt og reparerer eller udskiftes så snart en utæthed opdages.
- 4.10 Vandforbruget registreres årligt på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares i 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 4.11 Såfremt der opbevares spildolie på ejendommen, skal dokumentation for korrekt bortskaffelse opbevares i min 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 4.12 Såfremt der opbevares spildolie på ejendommen, skal tromlerne opbevares på en spildbakke eller lign., som kan tilbageholde min. indholdet af den største tromle.
- 4.13 Hvis der sker vask af maskiner, sprøjteudstyr mv. på ejendommen skal det ske på befæstet areal med afløb til gyllebeholder. Det skal over for tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at der er opbevaringskapacitet til spildevandet.
- 4.14 Foderet til slagtesvinene må max indeholde 4,59 g total P pr FE Foderets indhold af fosfor skal kunne dokumenteres ved tilsyn min 5 år tilbage i tiden.
- 4.15 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: * Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: * Tilsynsmyndigheden, Vordingborg Kommune, Teknisk Forvaltning, tlf.: 55 36 36 36. Uden for almindelig arbejdstid kontaktes Miljøvagten på 114.
- 4.16 Beredskabsplanen indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og skal udleveres til indsatslederen/miljømyndigheden i forbindelse med uheld, forureninger, brand,

ol. Desuden skal den altid være opdateret så alle kontaktoplysninger og telefonnumre er de relevante

- 4.17 Beredskabsplanen skal løbende opdateres ved ændringer af kontaktpersoner, telefonnumre og lign. Desuden skal den min. 1 gang årligt gennemgås for om procedurerne fortsat er relevante. Planen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.
- 4.18 Beredskabsplan omfattende hele ejendommen efter udvidelsen skal indsendes når byggeriet af staldene påbegyndes.
- 5.1 Produktionsniveauet må aldrig overstige det niveau, som der er egne udspretningsarealer og gylleaftaler til.
- 5.2 Påfyldning af gylle skal ske under opsyn med mindre gyllen suges op
- 5.3 Gylleudbringning skal ske over en så kort og samlet periode som muligt.
- 5.4 Den ny gyllebeholder på 4.000 m³ skal være opført senest 1 år efter staldbyggeriet er påbegyndt. Beholderen skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- 5.5 Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle samt fjernelse af bundfald.
- 5.6 Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Kommunen underrettes straks herom.
- 5.7 Der må max. udsprede 12.679,92 kgN/år og 3.483,14 kgP/år husdyrgødning på ejendommen.
- 5.8 Der skal anvendes sædskifte S2 eller et andet sædskifte som har samme eller mindre udvaskningsindeks
- 5.9 Der skal etablere 3% ekstra efterafgrøder ud over de lovgivningsmæssige krav om efterafgrøder.
- 5.10 Der skal altid være mindst 3 %-point ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens krav mht. til pligtige efterafgrøder på egne og forpagtede udspretningsarealer. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning.
- 5.11 Der må ikke tilføres jorden mere husdyrgødning end nitratklasserne giver mulighed for.
- 6.1 Lugtgenerne skal begrænses ved en god staldhygiejne. Det skal sikres at stier og båse o.l. holdes rene, samt at fodringsanlæg holdes rene.

- 6.2 Virksomhedens stationære anlæg må ikke overskride Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj målt i virksomhedens skel. Se tabel 12.
- 6.3 Defekte tekniske installationer/anlæg, som giver anledning til støj skal straks udbedres, udskiftes eller tages ud af drift.
- 6.4 Virksomheden skal på tilsynsmyndighedens forlangende lade dokumentere, at vilkår 6.2 er overholdt. Dokumentation kan højst kræves én gang årligt.
- Dokumentation skal ske ved måling / beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.
Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.
- 6.5 Tomgangskørsel må kun ske inde på virksomhedens areal, og kun når det af tekniske årsager er påkrævet
- 6.6 Døre og porte til fodercentralen skal holdes lukket, når anlægget er i drift.
- 6.7 Transport gennem bymæssig bebyggelse i forbindelse med udbringning af gylle må kun ske på hverdage (mandag-fredag)
- 6.6 Der skal indgås kontrakt om forebyggende rottebekæmpelse med et autoriseret firma på området. Dette kan ske ved eksempelvis opstilling af giftkasser.
- 6.7 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter).
- 8.1 Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Procestanken skal være forsynet med låg.
- 8.2 Der må kun anvendes svovlsyre til forsuring af gyllen.
- 8.3 Før svovlsyrebehandling må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0. Alle målte pH-værdier før svovlsyrebehandling skal dog være mindre end 6,5.
- 8.4 Svovlsyrebehandlingsanlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.
- 8.5 Svovlsyrebehandlet gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.
- 8.6 Svovlsyrebehandlingsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
- 8.7 Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling.

Der skal endvidere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på måneds-basis før svovlsyrebehandling.

9.1 Husdyrbrugets ophør skal meddeles Vordingborg Kommune senest 3 måneder efter sidste produktionsdyr er væk fra bedriften. Desuden skal følgende foretages:

- Gyllebeholdere, fortank med rørsystemer, gyllekanaler / kummer m.v. skal tømmes og rengøres
- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter reglerne om udbringning af husdyrgødning.
- Stalde og fodersiloer skal tømmes og rengøres.